

Obraz Ukrainy i Ukraińców w polskich mediach społecznościowych

Raport analityczny · 17–23 sierpnia 2026 · N = 141 275 wzmianek

Streszczenie

Tydzień 17–23 sierpnia 2026 r. przynosi najwyraźniejszą zmianę ilościową od maja. Liczba wzmianek o Ukrainie i Ukraińcach wyniosła 141 275 — o 27% mniej niż 192 309 tydzień wcześniej. Interakcje spadły do 1,78 mln, a suma reakcji na Facebooku do 413 656. To trzeci z rzędu tydzień bez wielkiej fali, ale pierwszy, w którym objętość wyraźnie odbiega od dwóch poprzednich pomiarów.

Wydźwięk negatywny wyniósł 31,6% wobec 37,0% w poprzedniej edycji. Spadek o 5,3 pp. przekracza rozdzielczość pomiaru, która w tej edycji wynosi około 4 pp. — jest to zatem ustalenie, a nie wahanie. Zarazem tydzień nie jest spokojny: zawiera najsilniejszą pojedynczą treść od czterech tygodni (sondaż deportacyjny, 27 078 interakcji), rekord drwiny (8 006 reakcji „ha ha” pod jednym wpisem) i pochówek twórcy OUN z udziałem prezydenta Ukrainy. Spadek dotyczy rozłożenia wrogości w zbiorze, nie jej natężenia w punktach zapalnych.

Najważniejszym wątkiem tygodnia jest spór o prowokację. Po ataku na ukraińskie dzieci w parku w Bydgoszczy polityk Konfederacji Marek Szewczyk stwierdził w Debacie Gozdry, że „Ukraińcy robią takie rzeczy, że prowokują Polaków”; prowadząca zapytała, do czego sprowokowała dwunastolatka (11 121 interakcji). Premier Donald Tusk określił zdarzenie jako „po prostu antypolskie działanie” i zapowiedział działania służb. Oś bydgoska objęła 9,9% wzmianek okresu.

Drugim wątkiem jest przejście postulatu deportacyjnego do fazy sondażowej. Prawo i Sprawiedliwość zapowiedziało odsyłanie Ukraińców w wieku poborowym, którzy nie pracują legalnie; sondaż United Surveys dla Wirtualnej Polski wykazał, że większość badanych popiera odsyłanie osób, które w Polsce nie pracują ani się nie uczą. Materiał zebrał 27 078 interakcji i 25 117 reakcji „lubię to” — najwięcej w całym tygodniu. Równolegle Dania przedstawiła projekt uznania czternastu obwodów Ukrainy za względnie bezpieczne, a informacja o tym zebrała 1 290 reakcji „super”.

Trzeci wątek to powrót pamięci historycznej przez decyzję Kijowa. We wtorek 18 sierpnia, w obecności prezydenta Wołodymyra Zełenskigo, pochowano z honorami szczątki Jewhena Konowalca, twórcy Ukraińskiej Organizacji Wojskowej i pierwszego przywódcy OUN. Oś pamięci urosła do 11,6% wzmianek i ma drugi najwyższy wydźwięk negatywny okresu (41,2%), ustępując tylko rdzeniowi antagonistycznemu (47,1%).

Sygnatura emocjonalna zmieniła się co do natężenia, ale nie co do adresata. Udział reakcji „ha ha” spadł do 9,47% z 11,64% — drugi spadek z rzędu — lecz rekord tygodnia padł pod materiałem Newsweeka „A gdyby Ukraińcy zniknęli? Pracodawcy: wszyscy mielibyśmy przerąbane”: 8 006 reakcji „ha ha” przy 1 953 „lubię to”. Argument gospodarczy, o którym w poprzedniej edycji pisaliśmy, że przestał uzyskiwać odzew, jest teraz wprost wyśmiewany.

Osobnym ustaleniem jest zanik kontrnurtu w mapie wpływu. Wśród piętnastu najsilniejszych kont okresu tylko jedno reprezentuje stronę ukraińską lub jej obronę, wobec trzech tygodni wcześniej. Sprawdziliśmy pozycje od szesnastej do czterdziestej — tam również nie ma kont prosolidarnościowych. Nie jest to efekt cięcia zestawienia na piętnastu, lecz stan faktyczny tygodnia.

Nota metodologiczna

Materiał obejmuje 141 275 wzmianek z okresu 17–23 sierpnia 2026 r., zebranych przez system SentiOne dla zapytania ukierunkowanego na Ukrainę i Ukraińców w języku polskim. Materiał pochodzi w 100% ze źródeł polskojęzycznych i obejmuje Facebooka, YouTube’a, portale, X, TikToka, fora, blogi, Instagram, Reddit i recenzje. Łączna liczba interakcji: 1 777 720. Wzmianki bez treści tekstowej stanowią 1,71% zbioru i zostały zaklasyfikowane na podstawie struktury reakcji. Zestawienia kanałowe obejmują kanały o co najmniej 100 wzmiankach; blogi, Reddit i recenzje (łącznie 113 wzmianek) pominięto.

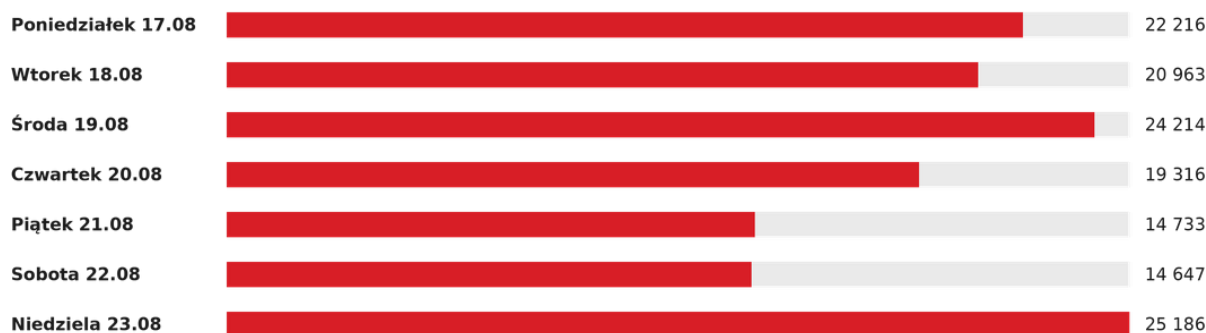
Wskaźniki wydźwignięcia wyznaczono autorską analizą treści wzmianek wobec wizerunku Ukrainy w Polsce, z uwzględnieniem ironii i sarkazmu. Wskaźnik nagłówkowy zakotwiczone w ręcznym audycie i przeniesiono na cały zbiór metodą poststratyfikacji; próbę dobrano warstwowo według kanału, strefy leksykalnej i poziomu zaangażowania. Odchylenie standardowe wskaźnika wynosi 1,41 pp., a pasmo ufności 95% — 28,8–34,4%. Rozdzielczość pomiaru wynosi zatem około 4 pp.: różnice mniejsze uznajemy za nierozstrzygnięte.

Ma to dwie konsekwencje interpretacyjne. Po pierwsze, porównania z wcześniejszymi edycjami należy ograniczać do różnic wyraźnych, rzędu kilku punktów procentowych, a nie do wahań pojedynczych punktów. Po drugie, wskaźnik wydźwignięcia dla poszczególnych osi narracji odzwierciedla w znacznym stopniu ich kompozycję kanałową, a nie wyłącznie treść samej osi; różnice rzędu jednego czy dwóch punktów między osiami należy zatem traktować jako nieistotne, a znaczenie mają wyłącznie odchylenia wyraźne, jak w przypadku antagonizmu etnicznego i osi pamięci historycznej.

Osie narracji zbudowano od nowa na podstawie lektury bieżącego korpusu. Sześć osi jest nowych: Bydgoszcz, zaostrowanie azylu w Europie, „dwa kodeksy”, gospodarka, Konowalec i skarga do UE. Udziały procentowe osi nie są zatem wprost porównywalne z poprzednią edycją; porównywalne pozostają rangi i kierunki. Wzmianka może należeć do więcej niż jednej osi, dlatego udziały nie sumują się do 100%. Wszystkie wskaźniki opisują rozkład wypowiedzi w monitorowanej próbce, nie zaś opinii publicznej.

1. Skala i dynamika

Tydzień ma kształt litery U. Otwiera się na poziomie 22,2 tys. wzmianek w poniedziałek, osiąga lokalny szczyt 24,2 tys. w środę 19 sierpnia — to dzień Debaty Gozdyry i wpisu Konfederacji o Konowalcu — następnie opada do 14,7 tys. w piątek i sobotę, po czym w niedzielę wraca do 25,2 tys., najwyższego poziomu w okresie. Niedzielnny szczyt jest przy tym nietypowy: przy największej liczbie wzmianek interakcje wyniosły tylko 228 tys., mniej niż w środę (421 tys.). To sygnatura dnia zdominowanego przez masowy komentarz pod jednym materiałem, a nie przez serię zdarzeń.

Udział kanałów

Facebook utrzymał pozycję największego kanału (43,6%, 61 577 wzmianek), choć stracił 12 pp. wobec poprzedniej edycji. YouTube umocnił się do 30,4% — najwyższego udziału w całej serii. Portale wzrosły do 13,5%, X do 10,0%, a TikTok do 2,1%. Przesunięcie w stronę YouTube'a i portali oznacza, że w tygodniu o mniejszej objętości większą część zbioru stanowi materiał podawczy i publicystyczny, a mniejszą — komentarz masowy.

Hierarchia siły rażenia pozostaje odwrócona wobec objętości, ale układ jest bardziej wyrównany niż zwykle. X wygenerował 31,2% wszystkich interakcji przy 10,0% wzmianek (39,0 na wpis), YouTube 29,1% przy 30,4% (12,0 na wpis), Facebook 27,1% przy 43,6% (7,8 na wpis). Trzy kanały dzielą więc interakcje niemal po równo, choć różnią się objętością czterokrotnie. Najwyższą gęstość mają kanały najmniejsze: TikTok 48,4 interakcji na wpis przy 2,1% objętości,

a Instagram — 311,6 przy 136 wpisach. Portale, z 13,5% objętości i 2,3% interakcji (2,1 na wpis), pozostają warstwą podawczą.

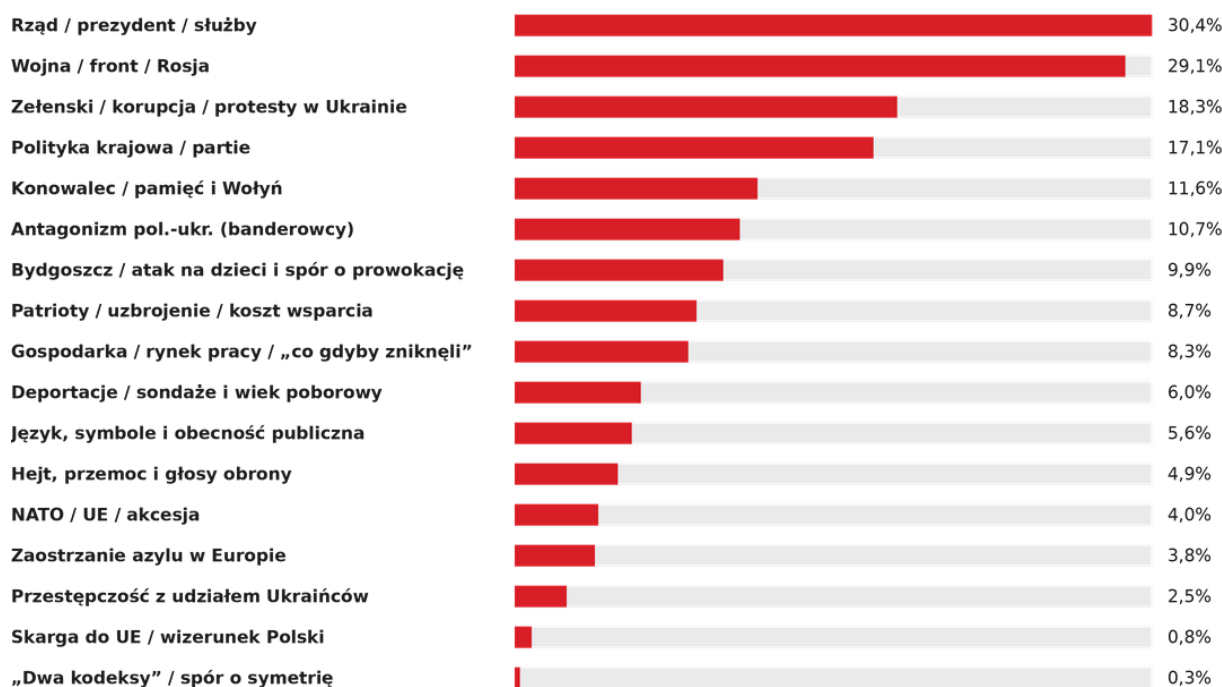
Hipoteza poziomu bazowego wymaga rewizji

W poprzedniej edycji, na podstawie dwóch zbieżnych pomiarów (193 i 192 tys.), postawiliśmy hipotezę poziomu bazowego przy około 190 tys. wzmianek tygodniowo. Zapowiedzieliśmy zarazem, że trzeci zbieżny pomiar uczyniłby ten poziom ustaleniem. Trzeci pomiar wypadł 27% niżej. Hipoteza nie potwierdziła się i wymaga rewizji, a nie doprecyzowania.

Pięć ostatnich tygodni to kolejno 151, 357, 193, 192 i 141 tys. wzmianek. Rozrzut jest zbyt duży, by mówić o stabilnej bazie; bardziej adekwatny wydaje się opis przedziałowy: poza tygodniami z detonatorem objętość mieści się w przedziale 140–195 tys., a więc około dwukrotnie powyżej poziomu sprzed majowej eksplozji (około 77 tys.), ale bez wyraźnej wartości centralnej. Do rozstrzygnięcia, czy 141 tys. to początek trwałego opadania, czy pojedyncze odchylenie, potrzebne są kolejne pomiary.

2. Osie narracji i udział tematów

Siedemnaście osi zbudowanych od nowa na podstawie lektury tego korpusu. Czołówka jest szeroka i polityczna: spór rząd–prezydent–służby (30,4%), wojna i Rosja (29,1%), Zełenski wraz z protestami w Ukrainie (18,3%) i polityka krajowa (17,1%). Rdzeń wrogości pozostaje w osiach mniejszych, ale w tej edycji dołączyła do niego oś pamięci: Konowalec zebrał 11,6% wzmianek przy 41,2% negatywu, więcej niż jakakolwiek inna oś poza antagonizmem etnicznym (10,7% przy 47,1%).

Zgodnie z uwagą z noty metodologicznej różnice rzędu jednego czy dwóch punktów między osiami nie są interpretowalne — piętnaście z siedemnastu osi mieści się w wąskim przedziale 30,2–34,1%, który odzwierciedla głównie ich kompozycję kanałową. Znaczące są wyłącznie dwa odchylenia w górę: antagonizm i Konowalec. Poniżej omówione są osie według wagi merytorycznej, nie według różnic we wskaźniku.

Bydgoszcz i spór o prowokację (9,9%)

Oś nowa i najważniejsza dla przebiegu tygodnia. Po ataku na ukraińskie dzieci w jednym z bydgoskich parków polityk Konfederacji Marek Szewczyk powiedział w Debacie Gozdyry, że „Ukraińcy robią takie rzeczy, że prowokują Polaków”. Prowadząca zapytała, do czego sprowokowała dwunastolatka; odpowiedź brzmiała: „do słownych ataków agresji”. Fragment krążył przez cały tydzień (11 121 interakcji u Gozdyry, 11 835 na profilu pilsatnews.pl). Premier Donald Tusk określił zdarzenie jako „po prostu antypolskie działanie” (tvp.info — 13 427 interakcji) i zapowiedział działania służb. Kanał Bądź Na Bieżąco opisał to jako zapowiedź „publicznej łapanki” (9 336).

Rama prowokacji działała w obie strony. Część komentarzy podtrzymywała tezę posła, przywołując przykłady zachowań nieletnich; część obracała ją przeciw niemu, porównując z tłumaczeniem sprawców przemocy wobec dzieci w innych kontekstach. Ta druga grupa stanowi znaczną część warstwy studzącej tego tygodnia.

Konowalec — pamięć wraca przez decyzję Kijowa (11,6%; 41,2% negatywu)

We wtorek 18 sierpnia, w obwodzie kijowskim i w obecności prezydenta Wołodymyra Zełenskigo, pochowano z honorami szczątki Jewhena Konowalca. Prezydent Ukrainy nazwał go „wybitnym synem narodu ukraińskiego” i „znaczącym mężem stanu”. Konfederacja odpowiedziała wpisem Grzegorza Płaczka przypominającym, że Konowalec utworzył Ukraińską Organizację Wojskową, prowadzącą akcje sabotażowe i zamachy terrorystyczne wymierzone w oderwanie od Polski województw lwowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego (5 513 interakcji, 1 592 reakcje „wrr”).

W poprzedniej edycji odnotowaliśmy ekshumację w Rotterdamie i sprowadzenie szczątków do Ukrainy, zaznaczając, że sam pochówek dopiero ma nastąpić. Nastąpił w tym oknie — i wywołał reakcję nieproporcjonalną do rozmiaru samego zdarzenia. Oś pamięci, która tydzień wcześniej obejmowała 2,7% wzmianek, urosła do 11,6%, czyli ponad czterokrotnie. To najsilniejsze uruchomienie wątku historycznego w całej serii — i pochodzi ono z decyzji podjętej w Kijowie, nie ze zdarzenia w Polsce.

Deportacje i sondaż (6,0%)

Podczas konwencji Prawa i Sprawiedliwości europoseł Tobiasz Bocheński zapowiedział, że jedną z pierwszych decyzji ugrupowania po ewentualnym powrocie do władzy będzie odsyłanie na Ukrainę osób, które nie podejmują w Polsce legalnej pracy ani nauki. Sondaż United Surveys by IBRiS dla Wirtualnej Polski wykazał, że większość badanych popiera ten postulat. Materiał zebrał

27 078 interakcji i 25 117 reakcji „lubię to” — najsilniejsza treść okresu i najwyższy wynik pojedynczego wpisu od czterech tygodni.

Postulat pojawił się też w wersji zaostrożonej. Sławomir Mentzen, który zamknął tydzień jako najsilniejsze konto okresu (55 035 interakcji na jedenastu wzmiankach), sformułował tezę, że młodzi Ukraińcy „przydaliby się teraz na Ukrainie”. Osobno krążył wątek europejski: Dania przedstawiła projekt uznania czternastu obwodów zachodniej i środkowej Ukrainy za względnie bezpieczne, co ograniczyłoby dostęp do ochrony (Money.pl — 10 284 interakcji, 1 290 reakcji „super”), a Najwyższy CZAS! opisał analogiczne zmiany w kolejnych krajach (9 634).

Antagonizm etniczny (10,7%; 47,1% negatywu)

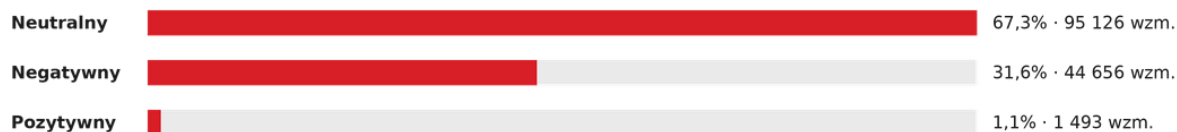
Najgorętsza oś tygodnia i jedyna, która przekracza 45%. Jej udział wzrósł z 7,8% do 10,7%, a więc o jedną trzecią. Zasiłiły ją dwa zdarzenia: pochówek Konowalca, który dostarczył słownika historycznego, oraz spór bydgoski, który dostarczył bieżącego pretekstu. Charakterystyczne dla tej edycji jest łączenie obu warstw w jednej wypowiedzi — odwołania do Wołynia pojawiają się bezpośrednio przy komentarzach o zdarzeniach z ostatnich dni.

Gospodarka — argument, który przestał działać (8,3%)

Oś nowa, wprowadzona ze względu na charakterystyczny odbiór. Materiał Newsweeka „A gdyby Ukraińcy zniknęli? Pracodawcy: wszyscy mielibyśmy przerąbane” zebrał 14 154 interakcji, ale struktura reakcji jest jednoznaczna: 8 006 „ha ha” wobec 1 953 „lubię to”. To rekord drwiny w tej edycji i szósty tydzień, w którym największy ładunek szyderstwa pada pod przekazem broniącym obecności Ukraińców. W poprzedniej edycji pisaliśmy, że argument gospodarczy przestał uzyskiwać odzew. W tej jest już nie tyle ignorowany, co traktowany jako materiał do wyśmiania.

3. Mapa sentymentu

Wydźwięk wypowiedzi wobec Ukrainy osiągnął 31,6% treści negatywnych wobec 37,0% w poprzedniej edycji. Spadek o 5,3 pp. przekracza rozdzielczość pomiaru (około 4 pp.), jest to więc pierwsza od czterech tygodni zmiana, którą możemy nazwać ustaleniem, a nie wahaniem. Pasma 95% wynosi 28,8–34,4%.

Rozkład dzienny jest rekordowo płaski: od 30,8% we wtorek do 32,7% w piątek, przy rozpiętości zaledwie 1,9 pp. Dla porównania dwie poprzednie edycje miały po 3,4 pp. Oznacza to, że żaden dzień tygodnia — w tym środa z Debatą Gozdyry i pochówkiem Konowalca oraz niedziela z materiałem Newsweeka — nie odbiegał istotnie od pozostałych. Wrogość rozkłada się równomiernie niezależnie od tego, co się danego dnia dzieje.

Udział treści wprost pozytywnych wyniósł 1,06% wobec 1,30%. Warstwa „studząca” — obrona Ukraińców bez otwartej deklaracji poparcia — spadła z 7,1 do 4,2 pp. Łącznie po stronie ukraińskiej staje 5,3% wypowiedzi wobec 8,4% tydzień wcześniej, czyli o dwie piąte mniej. To zmiana istotniejsza niż sam spadek negatywu: kurczy się nie tylko wrogość, lecz także obrona, i ta druga szybciej.

Zestawienie obu ruchów wskazuje na trzecią warstwę jako beneficjenta. Neutralność — relacja bez oceny, wtrącenie w spór wewnętrzny, komentarz bez adresata — objęła w tej edycji około 63% zbioru wobec 55% tydzień wcześniej. Tydzień o mniejszej objętości okazał się zarazem tygodniem mniej zaangażowanym po obu stronach.

Wydźwięk per kanał

Kanał	Liczba wzmianek	% negatyw	% pozytyw	Interakcje
Facebook	61 577	33,7%	0,8%	482 453
YouTube	42 965	32,1%	0,5%	517 320
Portale	19 135	17,6%	1,9%	40 887
X (Twitter)	14 189	44,3%	2,2%	554 016
TikTok	2 908	9,9%	3,2%	140 651
Fora	252	31,9%	1,1%	0
Instagram	136	31,9%	1,1%	42 383

Cztery obserwacje. Po pierwsze, X pozostaje najbardziej wrogim kanałem (44,3%) i utrzymuje tę pozycję czwarty tydzień z rzędu, choć jego wskaźnik spadł z 50,0%. Po drugie, Facebook (33,7%) i YouTube (32,1%) zbliżyły się do siebie na 1,6 pp. — tydzień wcześniej dzieliło je 12,7 pp. Po trzecie, portale spadły do 17,6%, najniżej w serii poza TikTokiem; przy 13,5% objętości to znacząca warstwa chłodząca wskaźnik ogólny. Po czwarte, TikTok osiągnął 9,9% — kanał pozostaje wypełniony krótkimi reakcjami bez czytelnego ładunku, mimo że to właśnie tam wypowiedź Sławomira Mentzena zebrała najwięcej interakcji w tygodniu.

Wskaźniki dla forów i Instagrama (po 31,9%) pochodzą ze wspólnej komórki kalibracyjnej i są wartościami zastępczymi, nie pomiarem — przy 252 i 136 wzmiankach nie ma podstaw do oddzielnego oszacowania. Należy je traktować jako orientacyjne.

Wydźwięk w osiach narracji

Oś narracji	Wzmianki	Udział	% negatyw	Kierunek
Rząd / prezydent / służby	42 965	30,4%	30,8%	polaryzacja
Wojna / front / Rosja	41 177	29,1%	30,8%	anty-Rosja
Zelenski / korupcja / protesty w Ukrainie	25 784	18,3%	32,3%	nieufność
Polityka krajowa / partie	24 194	17,1%	31,6%	polaryzacja

Oś narracji	Wzmianki	Udział	% negatyw	Kierunek
Konowalec / pamięć i Wołyń	16 370	11,6%	41,2%	anty-Ukraina
Antagonizm pol.-ukr. (banderowcy)	15 183	10,7%	47,1%	anty-Ukraina
Bydgoszcz / atak na dzieci i spór o prowokację	14 050	9,9%	30,8%	polaryzacja
Patrioty / uzbrojenie / koszt wsparcia	12 251	8,7%	31,3%	spór o koszt
Gospodarka / rynek pracy / „co gdyby zniknęli”	11 702	8,3%	30,8%	obrona / drwina
Deportacje / sondaże i wiek poborowy	8 486	6,0%	32,9%	anty-Ukraina
Język, symbole i obecność publiczna	7 873	5,6%	32,5%	obrona / polaryzacja
Hejt, przemoc i głosy obrony	6 946	4,9%	31,6%	obrona / polaryzacja
NATO / UE / akcesja	5 620	4,0%	31,9%	anty-akcesja
Zaostrzenie azylu w Europie	5 398	3,8%	30,2%	aprobata ograniczeń
Przestępczość z udziałem Ukraińców	3 493	2,5%	31,1%	anty-Ukraina
Skarga do UE / wizerunek Polski	1 132	0,8%	34,1%	nieufność
„Dwa kodeksy” / spór o symetrię	355	0,3%	33,4%	anty-Ukraina

Tabela uporządkowana jest według udziału, nie według wskaźnika — z powodu opisanego w nocie metodologicznej porządkowanie według negatywu sugerowałoby różnice, których pomiar nie rozstrzyga. Trzy obserwacje. Po pierwsze, czołówka udziałowa jest polityczna i relacyjna, a nie antagonistyczna: cztery największe osie to spór ustrojowy, wojna, Zełenski i polityka krajowa. Po drugie, dwie osie odbiegają wyraźnie w górę — antagonizm (47,1%) i Konowalec (41,2%) — i obie są osiami pamięci lub tożsamości, nie osiami bieżących zdarzeń. Po trzecie, oś bydgoska, która zdominowała przebieg tygodnia, ma wskaźnik przeciętny (30,8%) — spór o prowokację toczył się po obu stronach i nie przechylił się jednoznacznie.

4. Mapa emocji

Suma reakcji facebookowych wyniosła 413 656 — spadek o 35% wobec poprzedniego tygodnia, znacznie głębszy niż spadek objętości (27%) czy interakcji (15%). Reakcje kurczą się więc szybciej niż sam zbiór, co oznacza, że przeciętna treść wywoływała słabszą reakcję emocjonalną niż tydzień wcześniej.

Trzy najważniejsze zmiany w mapie emocji

Wszystkie emocje reaktywne spadły, drwina najmocniej. W liczbach dziennych: drwina $-4\,949$ (-47%), gniew $-2\,097$ (-42%), aprobata $-2\,041$ (-51%), smutek -209 (-38%). Żadna emocja nie wzrosła, co odróżnia tę edycję od poprzedniej, gdzie gniew i aprobata rosły o około 40%. Udział reakcji „ha ha” spadł do 9,47% z 11,64% — to drugi spadek z rzędu i pierwszy wynik poniżej dziesięciu procent od sześciu tygodni.

Rekord drwiny mimo spadku jej udziału. Materiał Newsweeka „A gdyby Ukraińcy zniknęli? Pracodawcy: wszyscy mielibyśmy przerąbane” zebrał 8 006 reakcji „ha ha” przy 1 953 „lubię to”. Jeden wpis odpowiada zatem za 20% całej tygodniowej puli szyderstwa. Niedziela 23 sierpnia, gdy materiał krążył, zgromadziła 11 708 reakcji „ha ha” — ponad dwukrotnie więcej niż przeciętny dzień tygodnia. Adresat nie zmienił się szósty tydzień z rzędu: największy ładunek drwiny pada pod przekazem broniącym obecności Ukraińców.

Gniew skupiony w środzie, ale bez rekordu. Środa 19 sierpnia zgromadziła 6 615 reakcji „wrr”, czyli 33% tygodniowej puli — to dzień Debaty Gozdyry i wpisu Konfederacji o pochówku Konowalca (1 592 reakcje „wrr” pod jednym wpisem). Dla porównania w poprzedniej edycji najsilniejszy pojedynczy nośnik gniewu zebrał 8 132 reakcje. Koncentracja jest więc słabsza, a udział gniewu w ogóle reakcji spadł z 5,46% do 4,83% — płycej niż w liczbach bezwzględnych, gdzie spadek sięgnął 42%.

Anatomia emocjonalna tygodnia

Układ jest jednorodny: wszystko spada, a proporcje między emocjami zmieniają się nieznacznie. To sygnatura tygodnia bez pojedynczego bodźca symbolicznego — odwrotność poprzedniej edycji, gdzie jedno zdanie wygenerowało połowę tygodniowego gniewu. W tej edycji trzy oddzielne zdarzenia (Bydgoszcz, Konowalec, sondaż) rozłożyły uwagę, a żadne nie zdominowało zbioru.

Zarazem spadek aprobaty o 51% jest najgłębszy ze wszystkich i współgra ze spadkiem warstwy studzącej opisanym w rozdziale trzecim. Reakcja „super” pojawia się w tym tygodniu przede wszystkim pod informacjami o zaostrzaniu polityki azylowej w Europie (1 290 pod materiałem Money.pl o decyzji Danii), a nie pod treściami prosolidarnościowymi. Aprobata nie zniknęła — zmieniła adresata.

5. Mapa wpływu

Piętnaście kont generujących najwyższe sumy interakcji w okresie — wszystkie wielkości pochodzą z agregacji per konto, nie z pojedynczych wpisów. Czołówkę otwiera Sławomir Mentzen z 55 035 interakcjami na 11 wzmiankach, a układ całej piętnastki jest mieszany: siedem kont opublikowało co najmniej 10 wzmianek w tygodniu, a dwa przestały na jednej.

Top 15 najbardziej angażujących kont w okresie

#	Autor / konto	Kanał	Interakcje	Wzmianki	Charakter narracji
1	Sławomir Mentzen	TikTok i in.	55 035	11	„młodzi na Ukrainę”, anty-Ukraina
2	wideoprezentacje	YouTube	39 161	11	publicystyka prawicowa, anty-Ukraina
3	Bądź Na Bieżąco	YouTube i in.	35 422	10	agregator tematów, nieufność
4	Popularne	Facebook	27 678	5	sondaż deportacyjny, redakcyjny
5	Codziennik z Mordoru	X (Twitter)	26 630	20	kronika kryminalna, anty-Ukraina
6	Olga Srokarczuk	X (Twitter)	22 722	40	rejestr przestępstw, anty-Ukraina
7	BOOP	TikTok	21 967	1	kradzież kukurydzy, anty-Ukraina
8	Gimper	YouTube	21 438	1	treść spoza tematu, poza ramą
9	Andrzej z EU	X (Twitter)	19 038	5	relacja z Ukrainy, pro-Ukraina
10	Konfederacja	Facebook i in.	18 228	7	Konowalec i Bydgoszcz, anty-Ukraina
11	Ewa Zajączkowska-Hernik	X (Twitter)	17 711	5	sprzeciw wobec Patriotów, anty-Ukraina
12	Marek Markowski	X (Twitter) i in.	15 662	10	skarga do UE, anty-Ukraina
13	Tomasz Piekelnik	YouTube	15 374	3	serwis międzynarodowy, redakcyjny
14	Agnieszka Gozdyra	Facebook i in.	15 082	24	debata o prowokacji, redakcyjny
15	Newsweek Polska	Facebook i in.	14 376	4	„co gdyby zniknęli”, redakcyjny

Bilans wpływu — zanik kontrnurtu

Dziewięć z piętnastu kont reprezentuje narrację wrogą lub nieufną wobec Ukrainy (Sławomir Mentzen, wideoprezentacje, Bądź Na Bieżąco, Codziennik z Mordoru, Olga Srokarczuk, BOOP, Konfederacja, Ewa Zajączkowska-Hernik, Marek Markowski), cztery mają charakter redakcyjny (Popularne, Tomasz Piekelnik, Agnieszka Gozdyra, Newsweek Polska), a stronę ukraińską lub

jej obronę reprezentuje jedno konto: Andrzej z EU (19 038). Jedno konto pozostaje poza ramą: Gimper (21 438) — to kanał rozrywkowy, którego najsilniejszy wpis nie dotyczy Ukrainy, a wzmianka trafiła do zbioru przez komentarze.

Proporcja zasięgu jest skrajna. Dziewięć kont wrogich daje łącznie 252 538 interakcji, jedyne konto prosolidarnościowe — 19 038, a więc ponad 13-krotnie mniej. Tydzień wcześniej stosunek wynosił cztery do jednego przy trzech kontach po stronie obrony. Sam lider zestawienia (Sławomir Mentzen, 55 035) przewyższa całą stronę obrony o 189%.

Sprawdziliśmy, czy nie jest to artefakt cięcia zestawienia na piętnastu pozycjach. Nie jest. Wśród kont od szesnastej do czterdziestej pozycji również nie ma nadawców prosolidarnościowych — najbliższe głosy to redakcje relacjonujące (tvp.info z wypowiedzią premiera, pilsatnews.pl, Onet Wiadomości), nie nadawcy stający po stronie. Za to gęsto jest po stronie przeciwnej: Ośrodek Monitorowania Antypolonizmu (24 wzmianki), Bob Gedron (17), Najwyższy CZAS! (18), Adam Gwiazda (14), Krzysztof Bosak, Konrad Berkowicz, GadowskiTV. Zanik kontrnurtu w mapie wpływu jest zatem ustaleniem tygodnia, nie efektem metody.

Struktura obecności

Kolumna z liczbą wzmianek pokazuje układ pośredni między dwiema poprzednimi edycjami. Model strumieniowy reprezentuje siedem kont — Olga Srokarczuk (40 wzmianek), Agnieszka Gozdyra (24), Codziennik z Mordoru (20), wideoprezentacje (11), Sławomir Mentzen (11), Bądź Na Bieżąco (10), Marek Markowski (10). Model wiralowy — dwa: BOOP z jedną wzmianką o kradzieży kukurydzy w Niemczech (21 967 interakcji) i Gimper, którego obecność w zestawieniu jest artefaktem tematycznym. Pozostałe sześć kont mieści się między trzema a siedmioma wzmiankami.

Rozkład kanału dominującego to: pięć na X, cztery na YouTube, cztery na Facebooku, dwa na TikToku. Zwraca uwagę obecność czterech kanałów youtube'owych w czołówce — wideoprezentacje, Bądź Na Bieżąco, Tomasz Piekelnik i Gimper — co odpowiada rekordowemu udziałowi tego kanału w objętości (30,4%). Publicystyka wideo jest w tej edycji drugą co do siły warstwą po X.

6. Kluczowe narracje okresu

Narracja 1: Bydgoszcz — kto kogo sprowokował

Najważniejsza narracja tygodnia i jedyna, która podzieliła komentarz na dwie porównywalne części. Po ataku na ukraińskie dzieci w parku w Bydgoszczy polityk Konfederacji Marek Szewczyk powiedział w Debacie Gozdyry, że „Ukraińcy robią takie rzeczy, że prowokują Polaków”. Zapytany, do czego sprowokowała dwunastolatka, odpowiedział: „do słownych ataków agresji”. Nagranie krążyło przez cały tydzień na kilku kontach, w sumie zbierając blisko 23 tys. interakcji.

Reakcja była dwustronna i to odróżnia tę sprawę od wcześniejszych zdarzeń tego typu. Część komentarzy podtrzymywała tezę posła, przywołując przykłady agresji nieletnich i statystyki

policyjne. Część — znaczna — obracała ją przeciw niemu: „Kościół też swoich pedofilów w ten sposób broni, dzieci ich prowokują”, „czy uważasz, że metodą wychowawczą nastolatka jest wyzywanie go”. Premier Donald Tusk określił zdarzenie jako „po prostu antypolskie działanie” i zapowiedział działania służb — sformułowanie to zostało w środowiskach prawicowych przekute w zapowiedź „publicznej łapanki”.

Znaczenie tej narracji polega na tym, że po raz pierwszy od kilku edycji rama prowokacji spotkała się z porównywalnym oporem. W poprzednich tygodniach ta sama rama — stosowana wobec nagrań z Poznania czy Wrocławia — przechodziła bez systematycznej kontry.

Narracja 2: Konowalec — pochówek, który uruchomił pamięć

We wtorek 18 sierpnia w obwodzie kijowskim, w obecności prezydenta Wołodymyra Zelenskiego, pochowano z honorami szczątki Jewhena Konowalca, sprowadzone tydzień wcześniej z Rotterdamu. Prezydent Ukrainy nazwał go „wybitnym synem narodu ukraińskiego”, „wzorowym żołnierzem” i „znaczącym mężem stanu”. Wpis Konfederacji cytujący Grzegorza Płaczka przypominał, że Konowalec utworzył Ukraińską Organizację Wojskową, prowadzącą akcje sabotażowe i zamachy terrorystyczne, której celem było oderwanie od Polski województw lwowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego (5 513 interakcji, 1 592 reakcje „wrr”).

Skala reakcji jest nieproporcjonalna do rangi samego wydarzenia. Oś pamięci historycznej, która tydzień wcześniej obejmowała 2,7% wzmianek, urosła do 11,6% — ponad czterokrotnie — i osiągnęła drugi najwyższy wydzźwięk negatywny w zestawieniu. W komentarzach odwołania do Wołynia pojawiały się bezpośrednio obok komentarzy o zdarzeniach z ostatnich dni, co jest wzorem charakterystycznym dla tej edycji: warstwa historyczna i bieżąca zostały połączone w jednej wypowiedzi.

Dla komunikacji publicznej istotne jest źródło bodźca. Nie było nim zdarzenie w Polsce ani polska decyzja, lecz uroczystość w Kijowie. To druga edycja z rzędu, w której najsilniejszy wątek pamięciowy uruchamia decyzja podjęta po stronie ukraińskiej.

Narracja 3: Sondaż deportacyjny — od postulatu do programu

Podczas konwencji Prawa i Sprawiedliwości europoseł Tobiasz Bocheński zapowiedział, że jedną z pierwszych decyzji ugrupowania po ewentualnym powrocie do władzy będzie odsyłanie na Ukrainę osób, które nie podejmują w Polsce legalnej pracy ani nauki. Sondaż United Surveys by IBRiS dla Wirtualnej Polski wykazał, że większość badanych popiera odsyłanie Ukraińców w wieku poborowym, którzy nie pracują ani się nie uczą. Materiał zebrał 27 078 interakcji, w tym 25 117 reakcji „lubię to” — to najsilniejsza pojedyncza treść okresu i najwyższy wynik od czterech tygodni.

Struktura reakcji zasługuje na uwagę: przewaga „lubię to” nad wszystkimi innymi reakcjami wynosi ponad dwadzieścia do jednego. Nie jest to treść wywołująca spór, lecz treść przyjmowana z aprobatą. Różni się tym od wcześniejszych postulatów wykluczających, które zbierały przede wszystkim gniew i drwinę.

Wątek ma także wersję zaostrzoną i wersję europejską. Sławomir Mentzen — najsilniejsze konto tygodnia — sformułował tezę, że młodzi Ukraińcy „przydaliby się teraz na Ukrainie”. Równolegle krążyły informacje o zaostrażaniu polityki azylowej w Europie: Dania przedstawiła projekt uznania czternastu obwodów zachodniej i środkowej Ukrainy za względnie bezpieczne (Money.pl — 10 284 interakcji, 1 290 reakcji „super”), a Najwyższy CZAS! opisał analogiczne zmiany w kolejnych krajach (9 634). Aprobata dla ograniczeń wprowadzanych gdzie indziej jest w tej edycji głównym nośnikiem reakcji „super”.

Narracja 4: Argument gospodarczy jako materiał do wyśmiania

Materiał Newsweeka „A gdyby Ukraińcy zniknęli? Pracodawcy: wszyscy mielibyśmy przerąbane” zebrał 14 154 interakcji przy strukturze reakcji, która nie pozostawia wątpliwości co do odbioru: 8 006 „ha ha” wobec 1 953 „lubię to”. Jeden wpis odpowiada za jedną piątą całej tygodniowej puli szyderstwa.

W komentarzach powtarza się kontrargument płacowy: „pracodawcy tak pierdzą, bo musieliby podnieść stawki”, „wystarczy dobrze płacić i żadne migranty nie będą potrzebne”, „Bez nich dawaliśmy radę”. Argument o niedoborze rąk do pracy jest więc nie tyle odrzucany, co reinterpretowany jako interes pracodawców przeciwko pracownikom. To zmiana wobec maja i czerwca, gdy ta sama teza działała jako skuteczne narzędzie obrony.

Po stronie przeciwnej pojawia się argumentacja liczbowa — składki na NFZ, udział w PKB, statystyki przestępczości — ale rozproszona i o niskim zasięgu. Nie odnotowaliśmy w tej edycji żadnego materiału prosolidarnościowego o zasięgu porównywalnym z wpisem Newsweeka.

Narracja 5: Odwrócone role w rejestrze zdarzeń

Tydzień przyniósł serię zdarzeń z udziałem obywateli Ukrainy jako sprawców, która zasilila osobne konta strumieniowe. Najszerzej odbiły się: atak nożem na dwunastoletnią Anastazję w Rzeszowie, przypisywany obywatelowi Ukrainy; zatrzymanie siedmiu osób w sprawie ukraińskiej grupy fałszującej pieniądze we Wrocławiu; pobicie Polaka z pięcioletnim bratem na peronie w Ustce; oraz sprawa pijanego obywatela Ukrainy, który zniszczył dziesięć samochodów i nie trafił do aresztu (7 550 interakcji, 1 129 reakcji „wrr”).

Ostatnia sprawa uruchomiła ramę „dwóch kodeksów” — zestawienie łagodnego potraktowania sprawcy z surowym potraktowaniem Polek zatrzymanych tydzień wcześniej w Poznaniu. Jako oś samodzielna wątek ten obejmuje zaledwie 0,3% wzmianek, ale jako figura retoryczna przenika komentarze pod większością spraw kryminalnych tego tygodnia.

Narracja 6: Skarga do UE i spór o Patrioty

Dwa wątki mniejsze, ale o wyraźnym ładunku. Marek Markowski opisał zapowiedź skargi strony ukraińskiej do Unii Europejskiej na nastroje antyukraińskie w Polsce (7 258 interakcji), zestawiając to z zakresem polskiej pomocy. Wątek ten obejmuje 0,8% wzmianek, ale w komentarzach funkcjonuje jako dowód niewdzięczności.

Równolegle Ewa Zajączkowska-Hernik sprzeciwiła się zapowiedzi ponownego przekazania Ukrainie pocisków do wyrzutni Patriot (5 948) i przytoczyła wypowiedź ambasadora Wasyla Bodnara o warunkach takiego przekazania (4 643). Oś uzbrowieniowa obejmuje 8,7% wzmianek i utrzymuje się trzeci tydzień z rzędu, za każdym razem w tej samej ramie — kosztu ponoszonego przez Polskę.

7. Porównanie okres do okresu

Porównanie z poprzednią edycją (10–16 sierpnia, N = 192 309) wykonano na liczbach dziennych przeciętnych. Różnica wydźwięku wynosi 5,3 pp. i przekracza rozdzielczość pomiaru, pozostałe zmiany omawiamy w kolejności wielkości.

Wskaźnik	10–16.08 (dz.)	17–23.08 (dz.)	Zmiana
Liczba wzmianek (dziennie)	27 473	20 182	–27%
Liczba interakcji (dziennie)	299 639	253 960	–15%
Reakcje FB łącznie (dziennie)	90 643	59 094	–35%
Reakcje „haha” (dziennie)	10 547	5 598	–47%
Reakcje „angry” (dziennie)	4 951	2 854	–42%
Reakcje „love” (dziennie)	4 012	1 971	–51%
Reakcje „sad” (dziennie)	555	346	–38%
Udział wydźwięku negatyw.	36,95%	31,61%	–5,34 pp.
Udział treści pozytywnych	1,30%	1,06%	–0,24 pp.
Warstwa studząca	7,13 pp.	4,22 pp.	–2,91 pp.
Udział „haha” w reakcjach	11,64%	9,47%	–2,17 pp.
Udział „angry” w reakcjach	5,46%	4,83%	–0,63 pp.
Rozpiętość dzienna negatywu	3,40 pp.	1,86 pp.	–1,54 pp.

Cztery wnioski. Po pierwsze, spada wszystko — objętość, interakcje, reakcje i wszystkie cztery emocje reaktywne. Nie ma wskaźnika, który by wzrósł w liczbach bezwzględnych. Po drugie, reakcje spadają głębiej niż objętość (35% wobec 27%), a drwina i aprobata głębiej niż pozostałe emocje. Po trzecie, warstwa studząca kurczy się szybciej niż negatyw — o dwie piąte wobec jednej siódmej — co oznacza, że obrona słabnie bardziej niż atak. Po czwarte, rozpiętość dzienna spadła do 1,9 pp., najniżej w serii; różnice między dniami przestały być czytelne.

8. Wnioski i implikacje komunikacyjne

Wniosek 1: spadek jest realny, ale nie oznacza osłabienia wrogości

Wydźwięk negatywny spadł o 5,3 pp., powyżej progu rozdzielczości. Zarazem tydzień zawiera najsilniejszą pojedynczą treść od czterech tygodni, rekord drwiny i oś pamięci o najwyższym udziale w serii. Spadek dotyczy zatem rozłożenia wrogości w zbiorze, nie jej natężenia w

punktach zapalnych. Mechanizm widać w kompozycji: wzrósł udział kanałów o niskim wskaźniku (portale 13,5% przy 17,6% negatywu), a spadł udział Facebooka, gdzie toczy się masowy komentarz. Dla komunikacji oznacza to, że niższy wskaźnik ogólny nie przekłada się na łatwiejsze warunki prowadzenia przekazu — punkty zapalne pozostają równie gorące.

Wniosek 2: obrona słabnie szybciej niż atak

To najważniejsze ustalenie tej edycji. Warstwa prosolidarnościowa — treści wprost pozytywne plus warstwa studząca — skurczyła się z 8,4% do 5,3%, czyli o dwie piąte, podczas gdy negatyw spadł o jedną siódmą. Potwierdza to mapa wpływu: jedno konto prosolidarnościowe w piętnastce wobec trzech tygodni wcześniej, i żadnego wśród kolejnych dwudziestu pięciu pozycji. Reakcja „super” spadła o 51%, najgłębiej ze wszystkich emocji, a jej głównym nośnikiem stały się informacje o ograniczaniu ochrony w innych krajach Europy.

Wniosek 3: pamięć historyczna uruchamia się zdalnie

Oś pamięci wzrosła z 2,7% do 11,6% wzmianek w reakcji na uroczystość w Kijowie — nie na zdarzenie w Polsce. To druga edycja z rzędu, w której wątek historyczny uruchamia decyzja podjęta po stronie ukraińskiej. Implikacja jest praktyczna: planowanie komunikacji nie może ograniczać się do kalendarza polskiego, bo najsilniejsze bodźce pamięciowe pochodzą spoza niego i pojawiają się bez zapowiedzi. Warto także odnotować, że warstwa historyczna i bieżąca zostały w tej edycji połączone w obrębie pojedynczych wypowiedzi.

Wniosek 4: postulat deportacyjny przestał być sporny

Najsilniejsza treść tygodnia — sondaż wykazujący większościowe poparcie dla odsyłania Ukraińców niepracujących i nieuczących się — zebrała 25 117 reakcji „lubię to” wobec niespełna dwóch tysięcy wszystkich pozostałych. To struktura aprobaty, nie sporu. W ciągu trzech tygodni postulat przeszedł od hasła jednej partii, przez zapowiedź programową, do treści przyjmowanej bez kontrowersji. Dla komunikacji publicznej oznacza to, że polemika z samym postulatem trafia dziś w pozycję większościową, a nie w stanowisko marginalne.

Wniosek 5: argument gospodarczy stał się przedmiotem drwiny

W poprzedniej edycji odnotowaliśmy, że argument o użyteczności ekonomicznej Ukraińców przestał uzyskiwać odzew. W tej edycji jest już aktywnie wyśmiewany: materiał przywołujący głos pracodawców zebrał czterokrotnie więcej reakcji „ha ha” niż „lubię to”. Kontrargument nie neguje przy tym faktów, lecz przypisuje im motyw: niedobór rąk do pracy przedstawiany jest jako interes pracodawców przeciwko płacom. Rekomendujemy wycofanie tej linii argumentacyjnej — jej powtarzanie wzmacnia ramę instrumentalną i dostarcza materiału do szyderstwa.

Wniosek 6: rozliczenie prognoz poprzedniej edycji

Poprzednia edycja wskazała trzy wskaźniki. Pierwszy: czy wydzwitek utrzyma się w przedziale 36–38% w trzecim tygodniu bez detonatora — nie potwierdzone, wypadł na 31,6%. Drugi: dalsze losy osi wyjazdów — wątek nie powrócił w formie danych o odpływie, lecz przekształcił się w wątek zaostrzania polityki azylowej w Europie, z aprobatą jako dominującą reakcją. Trzeci: czy

postulat deportacyjny przejdzie z sondażu do procesu legislacyjnego — częściowo potwierdzone: nie do procesu, ale do zapowiedzi programowej partii opozycyjnej, z ponownym pomiarem poparcia. Nie przewidzieliśmy natomiast ani spadku objętości o 27%, ani czterokrotnego wzrostu osi pamięci historycznej.

Wniosek 7: co monitorować w najbliższych tygodniach

Rekomendujemy trzy wskaźniki. Po pierwsze, czy objętość utrzyma się poniżej 160 tys. w kolejnym tygodniu — rozstrzygnęłoby to, czy 141 tys. jest początkiem trwałego opadania, czy pojedynczym odchyleniem. Po drugie, czy warstwa prosolidarnościowa zejdzie poniżej 5% — to najszybciej kurczący się element układu i jego dalszy zanik zmieniłby charakter debaty z dwustronnej na jednostronną. Po trzecie, czy oś pamięci historycznej wróci do poziomu sprzed pochówku Konowalca, czy utrwali się na podwyższonym poziomie. Osobno warto obserwować, czy rama prowokacji — która w tej edycji po raz pierwszy spotkała się z porównywalnym oporem — zachowa tę dwustronność przy kolejnym zdarzeniu.

Data House · Res Futura · sierpień 2026

The Image of Ukraine and Ukrainians in Polish social media

Analytical report · 17–23 August 2026 · N = 141,275 mentions

Executive summary

The week of 17–23 August 2026 brings the clearest quantitative change since May. The number of mentions of Ukraine and Ukrainians came to 141,275 — 27% fewer than the 192,309 of a week earlier. Interactions fell to 1.78m and total Facebook reactions to 413,656. This is the third consecutive week without a major wave, but the first in which the volume departs clearly from the two preceding measurements.

Negative sentiment amounted to 31.6% against 37.0% in the previous edition. The fall of 5.3pp exceeds the resolution of the measurement, which in this edition is around 4pp — it is therefore a finding rather than a fluctuation. At the same time the week is not a quiet one: it contains the strongest single item in four weeks (the deportation poll, 27,078 interactions), a record for derision (8,006 “ha ha” reactions under a single post) and the burial of the founder of the OUN in the presence of the president of Ukraine. The fall concerns the distribution of hostility across the set, not its intensity at the flashpoints.

The most important thread of the week is the dispute over provocation. After the attack on Ukrainian children in a park in Bydgoszcz, the Konfederacja politician Marek Szewczyk stated on the Gozdyra Debate that “Ukrainians do such things that they provoke Poles”; the presenter asked what a twelve-year-old had provoked (11,121 interactions). Prime Minister Donald Tusk described the incident as “quite simply an anti-Polish act” and announced action by the security services. The Bydgoszcz axis covered 9.9% of the period’s mentions.

The second thread is the passage of the deportation demand into the polling phase. Law and Justice announced the return of Ukrainians of conscription age who are not in legal employment; a United Surveys poll for Wirtualna Polska found that a majority of respondents support returning those who neither work nor study in Poland. The item gathered 27,078 interactions and 25,117 “like” reactions — the most of the entire week. In parallel, Denmark presented a draft designating fourteen Ukrainian oblasts as relatively safe, and news of this gathered 1,290 “love” reactions.

The third thread is the return of historical memory through a decision made in Kyiv. On Tuesday 18 August, in the presence of President Volodymyr Zelensky, the remains of Yevhen Konovalets — founder of the Ukrainian Military Organisation and first leader of the OUN — were buried with honours. The memory axis grew to 11.6% of mentions and has the second highest negative sentiment of the period (41.2%), yielding only to the antagonistic core (47.1%).

The emotional signature changed in intensity but not in its target. The share of “ha ha” reactions fell to 9.47% from 11.64% — a second consecutive decline — yet the record of the week fell under a Newsweek item, “What if the Ukrainians disappeared? Employers: we would all be in trouble”: 8,006 “ha ha” reactions against 1,953 “like”. The economic argument, of which we wrote in the previous edition that it had ceased to draw a response, is now openly mocked.

A separate finding is the disappearance of the counter-current from the influence map. Among the fifteen strongest accounts of the period only one represents the Ukrainian side or its defence, against three a week earlier. We checked positions sixteen through forty — there too there are no pro-solidarity accounts. This is not an effect of cutting the ranking at fifteen, but the actual state of the week.

Methodological note

The material covers 141,275 mentions from 17–23 August 2026, collected by the SentiOne system for a query targeting Ukraine and Ukrainians in the Polish language. The material comes 100% from Polish-language sources and covers Facebook, YouTube, news portals, X, TikTok, forums, blogs, Instagram, Reddit and reviews. Total interactions: 1,777,720. Mentions without text content account for 1.71% of the set and were classified on the basis of their reaction structure. The channel breakdowns cover channels with at least 100 mentions; blogs, Reddit and reviews (113 mentions in total) were omitted.

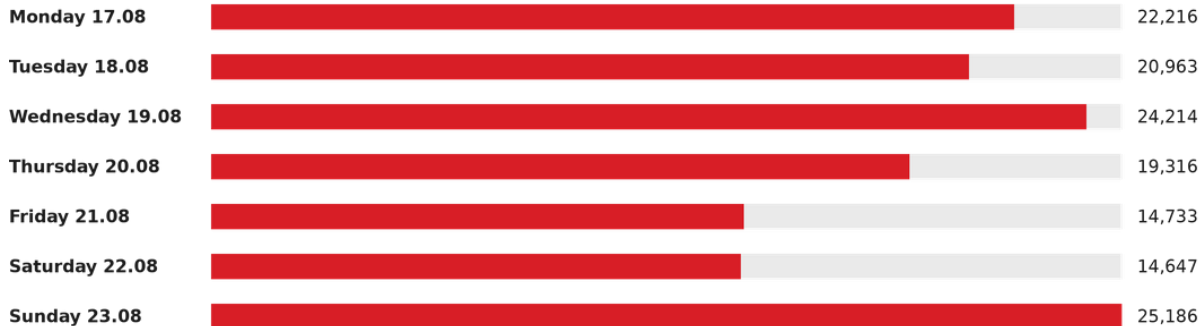
Sentiment indicators were determined by our own analysis of the content of mentions with respect to the image of Ukraine in Poland, taking account of irony and sarcasm. The headline indicator is anchored in a manual audit and extended to the whole set by post-stratification; the sample was drawn in strata by channel, lexical zone and level of engagement. The standard deviation of the indicator is 1.41pp, and the 95% confidence band 28.8–34.4%. The resolution of the measurement is therefore around 4pp: smaller differences we treat as unresolved.

This has two interpretive consequences. First, comparisons with earlier editions should be confined to clear differences, of the order of several percentage points, rather than to fluctuations of single points. Second, the sentiment indicator for individual narrative axes reflects to a considerable degree their channel composition, and not solely the content of the axis itself; differences of one or two points between axes should therefore be treated as insignificant, and only pronounced deviations carry meaning, as in the case of ethnic antagonism and the axis of historical memory.

The narrative axes were rebuilt from scratch on the basis of a reading of the current corpus. Six axes are new: Bydgoszcz, the tightening of asylum policy in Europe, “two penal codes”, the economy, Konovalts and the complaint to the EU. The percentage shares of the axes are therefore not directly comparable with the previous edition; ranks and directions remain comparable. A mention may belong to more than one axis, so the shares do not sum to 100%. All indicators describe the distribution of statements in the monitored sample, not of public opinion.

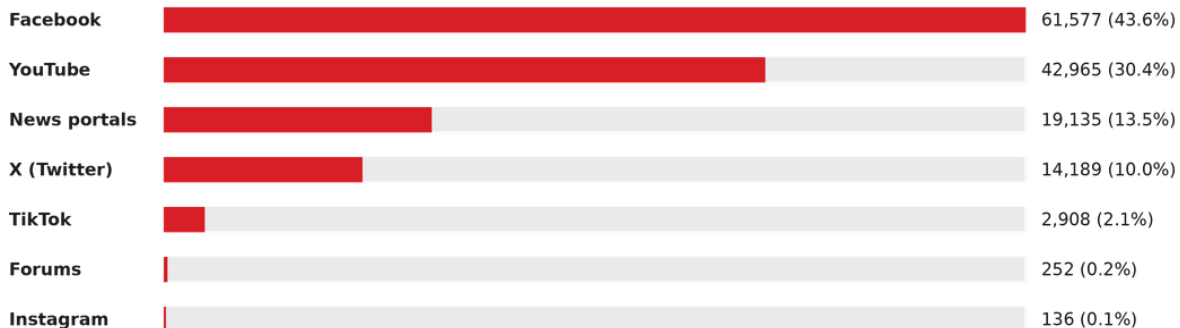
1. Scale and dynamics

The week is U-shaped. It opens at 22.2k mentions on Monday, reaches a local peak of 24.2k on Wednesday 19 August — the day of the Gozdyra Debate and of Konfederacja's post about Konovalts — then falls to 14.7k on Friday and Saturday, before returning on Sunday to 25.2k, the highest level of the period. The Sunday peak is atypical: at the greatest number of mentions, interactions came to only 228k, fewer than on Wednesday (421k). This is the signature of a day dominated by mass commentary under a single item rather than by a series of events.

Channel shares

Facebook held its position as the largest channel (43.6%, 61,577 mentions), though it lost 12pp against the previous edition. YouTube strengthened to 30.4% — the highest share in the entire series. News portals rose to 13.5%, X to 10.0% and TikTok to 2.1%. The shift towards YouTube and the portals means that in a week of smaller volume a greater part of the set consists of reporting and commentary material, and a smaller part of mass comment.

The hierarchy of striking power remains inverted relative to volume, but the pattern is more even than usual. X generated 31.2% of all interactions on 10.0% of mentions (39.0 per post), YouTube 29.1% on 30.4% (12.0 per post), Facebook 27.1% on 43.6% (7.8 per post). Three channels thus divide the interactions almost equally, despite differing fourfold in volume. The highest density belongs to the smallest channels: TikTok at 48.4 interactions per post on 2.1% of volume, and Instagram at 311.6 across 136 posts. The news portals, with 13.5% of volume and 2.3% of interactions (2.1 per post), remain a distribution layer.

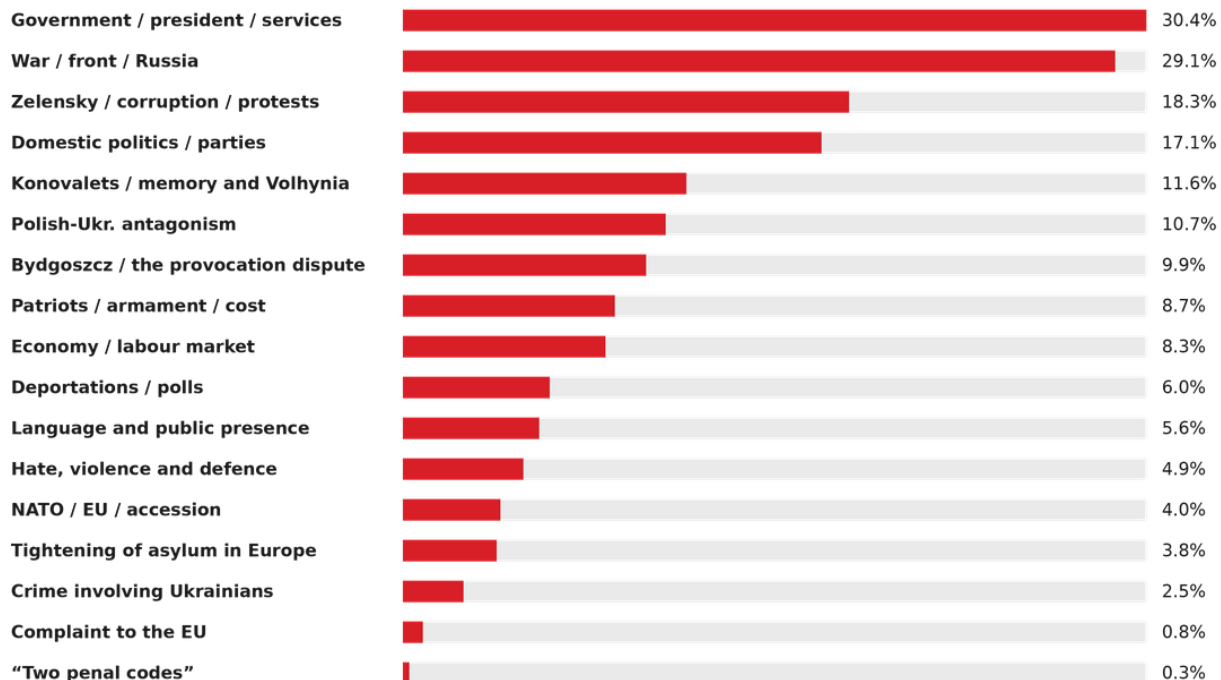
The baseline-level hypothesis requires revision

In the previous edition, on the basis of two convergent measurements (193 and 192k), we put forward the hypothesis of a baseline level at around 190k mentions per week. We stated at the same time that a third convergent measurement would make that level a finding. The third measurement came out 27% lower. The hypothesis was not confirmed and requires revision rather than refinement.

The last five weeks run at 151, 357, 193, 192 and 141k mentions in succession. The spread is too wide to speak of a stable baseline; a range description seems more adequate: outside weeks with a detonator, volume falls within 140–195k, that is roughly twice the level preceding the May explosion (about 77k), but without a clear central value. Further measurements are needed to settle whether 141k is the beginning of a sustained decline or a single deviation.

2. Narrative axes and topic shares

Seventeen axes rebuilt from scratch on the basis of a reading of this corpus. The top group is broad and political: the government–president–services dispute (30.4%), war and Russia (29.1%), Zelensky together with the protests in Ukraine (18.3%) and domestic politics (17.1%). The core of hostility remains in the smaller axes, but in this edition the memory axis has joined it: Konovalts gathered 11.6% of mentions at 41.2% negativity, more than any other axis apart from ethnic antagonism (10.7% at 47.1%).

In line with the remark in the methodological note, differences of one or two points between axes are not interpretable — fifteen of the seventeen axes fall within the narrow range of 30.2–34.1%, which mainly reflects their channel composition. Only two upward deviations are significant:

antagonism and Konovalets. The axes are discussed below in order of substantive weight, not of differences in the indicator.

Bydgoszcz and the dispute over provocation (9.9%)

A new axis and the most important one for the course of the week. After the attack on Ukrainian children in one of the Bydgoszcz parks, the Konfederacja politician Marek Szewczyk said on the Gozdyra Debate that “Ukrainians do such things that they provoke Poles”. The presenter asked what a twelve-year-old had provoked; the answer was: “verbal attacks of aggression”. The clip circulated all week (11,121 interactions on Gozdyra’s profile, 11,835 on that of [polsatnews.pl](#)). Prime Minister Donald Tusk described the incident as “quite simply an anti-Polish act” ([tvp.info](#) — 13,427 interactions) and announced action by the security services. The Bądź Na Bieżąco channel presented this as the announcement of a “public round-up” (9,336).

The provocation frame worked in both directions. Some comments upheld the MP’s claim, citing examples of behaviour by minors; others turned it against him, comparing it with the excusing of perpetrators of violence against children in other contexts. This second group constitutes a significant part of this week’s cooling layer.

Konovalets — memory returns through a decision made in Kyiv (11.6%; 41.2% negative)

On Tuesday 18 August, in the Kyiv oblast and in the presence of President Volodymyr Zelensky, the remains of Yevhen Konovalets were buried with honours. The president of Ukraine called him “an outstanding son of the Ukrainian nation” and “a significant statesman”. Konfederacja replied with a post by Grzegorz Płaczek recalling that Konovalets founded the Ukrainian Military Organisation, which conducted sabotage operations and terrorist attacks aimed at detaching from Poland the Lviv, Tarnopol and Stanislaviv voivodeships (5,513 interactions, 1,592 “angry” reactions).

In the previous edition we recorded the exhumation in Rotterdam and the transfer of the remains to Ukraine, noting that the burial itself was yet to take place. It took place within this window — and provoked a reaction disproportionate to the scale of the event itself. The memory axis, which a week earlier covered 2.7% of mentions, grew to 11.6%, more than fourfold. This is the strongest activation of the historical thread in the entire series — and it stems from a decision taken in Kyiv, not from an incident in Poland.

Deportations and the poll (6.0%)

At the Law and Justice convention, MEP Tobiasz Bocheński announced that one of the party’s first decisions on any return to power would be the return to Ukraine of people who take up neither legal work nor study in Poland. A United Surveys by IBRiS poll for Wirtualna Polska found that a majority of respondents support this demand. The item gathered 27,078 interactions and 25,117 “like” reactions — the strongest content of the period and the highest result for a single post in four weeks.

The demand also appeared in a sharpened version. Sławomir Mentzen, who closed the week as the strongest account of the period (55,035 interactions on eleven mentions), argued that young Ukrainians “would be of use in Ukraine right now”. A European thread circulated separately: Denmark presented a draft designating fourteen oblasts of western and central Ukraine as relatively safe, which would restrict access to protection (Money.pl — 10,284 interactions, 1,290 “love” reactions), while Najwyższy CZAS! described analogous changes in further countries (9,634).

Ethnic antagonism (10.7%; 47.1% negative)

The hottest axis of the week and the only one exceeding 45%. Its share rose from 7.8% to 10.7%, that is by a third. Two events fed it: the Konovalts burial, which supplied the historical vocabulary, and the Bydgoszcz dispute, which supplied the current pretext. What is characteristic of this edition is the merging of both layers within a single statement — references to Volhynia appear directly alongside comments on events of the last few days.

The economy — an argument that has ceased to work (8.3%)

A new axis, introduced because of its characteristic reception. The Newsweek item “What if the Ukrainians disappeared? Employers: we would all be in trouble” gathered 14,154 interactions, but the structure of reactions is unambiguous: 8,006 “ha ha” against 1,953 “like”. This is the derision record of this edition and the sixth week in which the greatest charge of mockery falls under a message defending the presence of Ukrainians. In the previous edition we wrote that the economic argument had ceased to draw a response. In this one it is no longer merely ignored, but treated as material to be laughed at.

3. Sentiment map

Sentiment towards Ukraine reached 31.6% negative content against 37.0% in the previous edition. The fall of 5.3pp exceeds the resolution of the measurement (around 4pp), making it the first change in four weeks that we can call a finding rather than a fluctuation. The 95% band is 28.8–34.4%.

The daily distribution is record-flat: from 30.8% on Tuesday to 32.7% on Friday, at a spread of only 1.9pp. For comparison, the two preceding editions each had 3.4pp. This means that no day of the week — including Wednesday with the Gozdrya Debate and the Konovalts burial, and Sunday with the Newsweek item — departed significantly from the rest. Hostility is distributed evenly regardless of what happens on a given day.

The share of openly positive content amounted to 1.06% against 1.30%. The “cooling” layer — the defence of Ukrainians without an open declaration of support — fell from 7.1 to 4.2pp. In total 5.3% of statements take the Ukrainian side, against 8.4% a week earlier, that is two fifths fewer. This is a more significant change than the fall in negativity itself: it is not only hostility that is contracting, but also the defence, and the latter faster.

Setting the two movements side by side points to a third layer as the beneficiary. Neutrality — reporting without evaluation, an interjection in a domestic Polish dispute, a comment without an addressee — covered around 63% of the set in this edition against 55% a week earlier. A week of smaller volume proved at the same time a week less engaged on both sides.

Sentiment by channel

Channel	Mentions	% negative	% positive	Interactions
Facebook	61,577	33.7%	0.8%	482,453
YouTube	42,965	32.1%	0.5%	517,320
News portals	19,135	17.6%	1.9%	40,887
X (Twitter)	14,189	44.3%	2.2%	554,016
TikTok	2,908	9.9%	3.2%	140,651
Forums	252	31.9%	1.1%	0
Instagram	136	31.9%	1.1%	42,383

Four observations. First, X remains the most hostile channel (44.3%) and has held that position for a fourth consecutive week, although its indicator fell from 50.0%. Second, Facebook (33.7%) and YouTube (32.1%) have converged to within 1.6pp — a week earlier 12.7pp separated them. Third, the news portals fell to 17.6%, the lowest in the series apart from TikTok; at 13.5% of volume this is a substantial layer cooling the overall indicator. Fourth, TikTok reached 9.9% — the channel remains filled with short reactions carrying no legible charge, even though it was there that Sławomir Mentzen’s statement gathered the most interactions of the week.

The indicators for forums and Instagram (31.9% each) come from a shared calibration cell and are substitute values rather than measurements — at 252 and 136 mentions there is no basis for a separate estimate. They should be treated as indicative.

Sentiment across the narrative axes

Narrative axis	Mentions	Share	% negative	Direction
Government / president / services	42,965	30.4%	30.8%	polarisation
War / front / Russia	41,177	29.1%	30.8%	anti-Russia
Zelensky / corruption / protests in Ukraine	25,784	18.3%	32.3%	distrust
Domestic politics / parties	24,194	17.1%	31.6%	polarisation

Narrative axis	Mentions	Share	% negative	Direction
Konovalets / memory and Volhynia	16,370	11.6%	41.2%	anti-Ukraine
Polish-Ukr. antagonism (banderowcy)	15,183	10.7%	47.1%	anti-Ukraine
Bydgoszcz / attack on children and the provocation dispute	14,050	9.9%	30.8%	polarisation
Patriots / armament / cost of support	12,251	8.7%	31.3%	dispute over cost
Economy / labour market / “what if they disappeared”	11,702	8.3%	30.8%	defence / derision
Deportations / polls and conscription age	8,486	6.0%	32.9%	anti-Ukraine
Language, symbols and public presence	7,873	5.6%	32.5%	defence / polarisation
Hate, violence and voices of defence	6,946	4.9%	31.6%	defence / polarisation
NATO / EU / accession	5,620	4.0%	31.9%	anti-accession
Tightening of asylum policy in Europe	5,398	3.8%	30.2%	approval of restrictions
Crime involving Ukrainians	3,493	2.5%	31.1%	anti-Ukraine
Complaint to the EU / the image of Poland	1,132	0.8%	34.1%	distrust
“Two penal codes” / the dispute over symmetry	355	0.3%	33.4%	anti-Ukraine

The table is ordered by share, not by indicator — for the reason set out in the methodological note, ordering by negativity would suggest differences that the measurement does not resolve. Three observations. First, the top group by share is political and relational rather than antagonistic: the four largest axes are the constitutional dispute, the war, Zelensky and domestic politics. Second, two axes deviate clearly upwards — antagonism (47.1%) and Konovalets (41.2%) — and both are axes of memory or identity, not axes of current events. Third, the Bydgoszcz axis, which dominated the course of the week, has an average indicator (30.8%) — the dispute over provocation ran on both sides and did not tip clearly either way.

4. Emotion map

Total Facebook reactions came to 413,656 — a fall of 35% against the previous week, much deeper than the fall in volume (27%) or in interactions (15%). Reactions are therefore contracting faster than the set itself, which means that the average item provoked a weaker emotional response than a week earlier.

The three most important changes in the emotion map

Every reactive emotion fell, derision most sharply. In daily figures: derision –4,949 (–47%), anger –2,097 (–42%), approval –2,041 (–51%), sadness –209 (–38%). No emotion rose, which distinguishes this edition from the previous one, where anger and approval grew by around 40%. The share of “ha ha” reactions fell to 9.47% from 11.64% — a second consecutive decline and the first result below ten per cent in six weeks.

A derision record despite the fall in its share. The Newsweek item “What if the Ukrainians disappeared? Employers: we would all be in trouble” gathered 8,006 “ha ha” reactions against 1,953 “like”. A single post therefore accounts for 20% of the entire weekly pool of mockery. Sunday 23 August, when the item was circulating, accumulated 11,708 “ha ha” reactions — more than twice the average day of the week. The target has not changed for a sixth consecutive week: the greatest charge of derision falls under a message defending the presence of Ukrainians.

Anger concentrated on Wednesday, but without a record. Wednesday 19 August accumulated 6,615 “angry” reactions, that is 33% of the weekly pool — the day of the Gozdyra Debate and of Konfederacja’s post about the Konovalts burial (1,592 “angry” reactions under a single post). For comparison, in the previous edition the strongest single carrier of anger gathered 8,132 reactions. The concentration is therefore weaker, while the share of anger in reactions overall fell from 5.46% to 4.83% — more shallowly than in absolute terms, where the decline reached 42%.

The emotional anatomy of the week

The pattern is uniform: everything falls, and the proportions between emotions change only slightly. This is the signature of a week without a single symbolic stimulus — the inverse of the previous edition, where one sentence generated half the week’s anger. In this edition three separate events (Bydgoszcz, Konovalts, the poll) distributed attention, and none dominated the set.

At the same time the 51% fall in approval is the deepest of all and chimes with the fall in the cooling layer described in chapter three. The “love” reaction appears this week above all under news of the tightening of asylum policy in Europe (1,290 under the Money.pl item on the Danish decision), and not under pro-solidarity content. Approval has not disappeared — it has changed its object.

5. Influence map

The fifteen accounts generating the highest sums of interactions in the period — all values come from aggregation per account, not from individual posts. The top is opened by Sławomir Mentzen with 55,035 interactions on 11 mentions, while the pattern of the whole fifteen is mixed: seven accounts published at least 10 mentions in the week, and two stopped at one.

Top 15 most engaging accounts in the period

#	Author / account	Channel	Interactions	Mentions	Narrative character
1	Sławomir Mentzen	TikTok and others	55,035	11	“young men to Ukraine”, anti-Ukraine
2	wideoprezentacje	YouTube	39,161	11	right-wing commentary, anti-Ukraine
3	Bądź Na Bieżąco	YouTube and others	35,422	10	topic aggregator, distrust
4	Popularne	Facebook	27,678	5	deportation poll, editorial
5	Codziennik z Mordoru	X (Twitter)	26,630	20	crime chronicle, anti-Ukraine
6	Olga Srokarczuk	X (Twitter)	22,722	40	register of crimes, anti-Ukraine
7	BOOP	TikTok	21,967	1	maize theft, anti-Ukraine
8	Gimper	YouTube	21,438	1	content off topic, outside the frame
9	Andrzej z EU	X (Twitter)	19,038	5	report from Ukraine, pro-Ukraine
10	Konfederacja	Facebook and others	18,228	7	Konovalets and Bydgoszcz, anti-Ukraine
11	Ewa Zajączkowska-Hernik	X (Twitter)	17,711	5	opposition to the Patriots, anti-Ukraine
12	Marek Markowski	X (Twitter) and others	15,662	10	complaint to the EU, anti-Ukraine
13	Tomasz Piekelnik	YouTube	15,374	3	international news service, editorial
14	Agnieszka Gozdyra	Facebook and others	15,082	24	debate on provocation, editorial
15	Newsweek Polska	Facebook and others	14,376	4	“what if they disappeared”, editorial

Influence balance — the disappearance of the counter-current

Nine of the fifteen accounts represent a narrative hostile or distrustful towards Ukraine (Sławomir Mentzen, wideoprezentacje, Bądź Na Bieżąco, Codziennik z Mordoru, Olga Srokarczuk, BOOP, Konfederacja, Ewa Zajączkowska-Hernik, Marek Markowski), four are editorial in character (Popularne, Tomasz Piekelnik, Agnieszka Gozdyra, Newsweek Polska), and the Ukrainian side or its defence is represented by a single account: Andrzej z EU (19,038). One account remains

outside any frame: Gimper (21,438) — an entertainment channel whose strongest post does not concern Ukraine at all; the mention entered the set through comments.

The proportion of reach is extreme. The nine hostile accounts together deliver 252,538 interactions, the sole pro-solidarity account 19,038, that is more than 13 times fewer. A week earlier the ratio stood at four to one, with three accounts on the side of the defence. The leader of the ranking alone (Sławomir Mentzen, 55,035) exceeds the entire side of the defence by 189%.

We checked whether this is an artefact of cutting the ranking at fifteen positions. It is not. Among the accounts from sixteenth to fortieth place there are likewise no pro-solidarity publishers — the nearest voices are reporting newsrooms (tvpi.info with the prime minister's statement, polsatnews.pl, Onet Wiadomości), not publishers taking a side. The opposing side, by contrast, is densely populated: Ośrodek Monitorowania Antypolonizmu (24 mentions), Bob Gedron (17), Najwyższy CZAS! (18), Adam Gwiazda (14), Krzysztof Bosak, Konrad Berkowicz, GadowskiTV. The disappearance of the counter-current from the influence map is therefore a finding of the week, not an effect of method.

The structure of presence

The column showing the number of mentions reveals a pattern intermediate between the two preceding editions. The stream model is represented by seven accounts — Olga Srokarczuk (40 mentions), Agnieszka Gozdyra (24), Codziennik z Mordoru (20), wideoprezentacje (11), Sławomir Mentzen (11), Bądź Na Bieżąco (10), Marek Markowski (10). The viral model by two: BOOP, with a single mention about the theft of maize in Germany (21,967 interactions), and Gimper, whose presence in the ranking is a thematic artefact. The remaining six accounts fall between three and seven mentions.

The distribution of the dominant channel is: five on X, four on YouTube, four on Facebook, two on TikTok. Notable is the presence of four YouTube channels in the top group — wideoprezentacje, Bądź Na Bieżąco, Tomasz Piekelnik and Gimper — which corresponds to that channel's record share of volume (30.4%). Video commentary is in this edition the second strongest layer after X.

6. Key narratives of the period

Narrative 1: Bydgoszcz — who provoked whom

The most important narrative of the week and the only one that split the commentary into two comparable parts. After the attack on Ukrainian children in a park in Bydgoszcz, the Konfederacja politician Marek Szewczyk said on the Gozdyra Debate that “Ukrainians do such things that they provoke Poles”. Asked what a twelve-year-old had provoked, he answered: “verbal attacks of aggression”. The recording circulated all week across several accounts, gathering close to 23k interactions in total.

The reaction ran in both directions, and this distinguishes the case from earlier incidents of the kind. Some comments upheld the MP's claim, citing examples of aggression by minors and police statistics. Others — a substantial number — turned it against him: “the Church defends its paedophiles the same way, the children provoke them”, “do you think that calling a teenager names is a method of upbringing”. Prime Minister Donald Tusk described the incident as “quite simply an anti-Polish act” and announced action by the security services — a formulation that right-wing circles recast as the announcement of a “public round-up”.

The significance of this narrative lies in the fact that, for the first time in several editions, the provocation frame met with comparable resistance. In previous weeks the same frame — applied to recordings from Poznań or Wrocław — passed without systematic counter-argument.

Narrative 2: Konoalets — a burial that activated memory

On Tuesday 18 August, in the Kyiv oblast and in the presence of President Volodymyr Zelensky, the remains of Yevhen Konoalets, brought from Rotterdam a week earlier, were buried with honours. The president of Ukraine called him “an outstanding son of the Ukrainian nation”, “an exemplary soldier” and “a significant statesman”. A Konfederacja post quoting Grzegorz Płaczek recalled that Konoalets founded the Ukrainian Military Organisation, which conducted sabotage operations and terrorist attacks with the aim of detaching from Poland the Lviv, Tarnopol and Stanislaviv voivodeships (5,513 interactions, 1,592 “angry” reactions).

The scale of the reaction is disproportionate to the standing of the event itself. The axis of historical memory, which a week earlier covered 2.7% of mentions, grew to 11.6% — more than fourfold — and reached the second highest negative sentiment in the table. In the comments, references to Volhynia appeared directly alongside comments on events of the last few days, a pattern characteristic of this edition: the historical and the current layer were joined within a single statement.

For public communication the source of the stimulus matters. It was neither an incident in Poland nor a Polish decision, but a ceremony in Kyiv. This is the second consecutive edition in which the strongest memory thread is activated by a decision taken on the Ukrainian side.

Narrative 3: The deportation poll — from demand to programme

At the Law and Justice convention, MEP Tobiasz Bocheński announced that one of the party's first decisions on any return to power would be the return to Ukraine of people who take up neither legal work nor study in Poland. A United Surveys by IBRIŚ poll for Wirtualna Polska found that a majority of respondents support returning Ukrainians of conscription age who neither work nor study. The item gathered 27,078 interactions, including 25,117 “like” reactions — the strongest single item of the period and the highest result in four weeks.

The structure of reactions deserves attention: the predominance of “like” over all other reactions runs at more than twenty to one. This is not content that provokes dispute, but content received with approval. It differs in this from earlier exclusionary demands, which gathered above all anger and derision.

The thread also has a sharpened version and a European one. Sławomir Mentzen — the strongest account of the week — argued that young Ukrainians “would be of use in Ukraine right now”. In parallel, news circulated of the tightening of asylum policy in Europe: Denmark presented a draft designating fourteen oblasts of western and central Ukraine as relatively safe (Money.pl — 10,284 interactions, 1,290 “love” reactions), while Najwyższy CZAS! described analogous changes in further countries (9,634). Approval of restrictions introduced elsewhere is in this edition the main carrier of the “love” reaction.

Narrative 4: The economic argument as material for mockery

The Newsweek item “What if the Ukrainians disappeared? Employers: we would all be in trouble” gathered 14,154 interactions with a reaction structure that leaves no doubt as to its reception: 8,006 “ha ha” against 1,953 “like”. A single post accounts for one fifth of the entire weekly pool of mockery.

A wage counter-argument recurs in the comments: “employers whine because they would have to raise rates”, “just pay properly and no migrants will be needed”, “we managed without them”. The argument about a shortage of labour is therefore not so much rejected as reinterpreted as the interest of employers against workers. This is a change from May and June, when the same claim worked as an effective tool of the defence.

On the opposing side numerical argumentation appears — contributions to the health fund, share in GDP, crime statistics — but dispersed and of low reach. We recorded in this edition no pro-solidarity item of reach comparable with the Newsweek post.

Narrative 5: Reversed roles in the register of incidents

The week brought a series of incidents with Ukrainian citizens as perpetrators, which fed separate stream accounts. The widest reach went to: the knife attack on twelve-year-old Anastazja in Rzeszów, attributed to a Ukrainian citizen; the detention of seven people in the case of a Ukrainian counterfeiting group in Wrocław; the beating of a Pole with his five-year-old brother on the platform in Ustka; and the case of a drunk Ukrainian citizen who destroyed ten cars and was not remanded in custody (7,550 interactions, 1,129 “angry” reactions).

The last case activated the “two penal codes” frame — setting the lenient treatment of the perpetrator against the severe treatment of the Polish women detained a week earlier in Poznań. As an axis in its own right this thread covers barely 0.3% of mentions, but as a rhetorical figure it permeates the comments under most of this week’s criminal cases.

Narrative 6: The complaint to the EU and the dispute over Patriots

Two smaller threads, but with a distinct charge. Marek Markowski described the announcement of a Ukrainian complaint to the European Union about anti-Ukrainian sentiment in Poland (7,258 interactions), setting this against the scope of Polish assistance. The thread covers 0.8% of mentions, but in the comments it functions as proof of ingratitude.

In parallel, Ewa Zajączkowska-Hernik opposed the announcement of a renewed transfer to Ukraine of missiles for Patriot launchers (5,948) and cited ambassador Vasyl Bodnar's statement on the conditions of such a transfer (4,643). The armament axis covers 8.7% of mentions and has held for a third consecutive week, each time within the same frame — that of the cost borne by Poland.

7. Period-on-period comparison

The comparison with the previous edition (10–16 August, N = 192,309) was made on average daily figures. The difference in sentiment amounts to 5.3pp and exceeds the resolution of the measurement; the remaining changes are discussed in order of magnitude.

Indicator	10–16.08 (daily)	17–23.08 (daily)	Change
Mentions (per day)	27,473	20,182	–27%
Interactions (per day)	299,639	253,960	–15%
Total FB reactions (per day)	90,643	59,094	–35%
“haha” reactions (per day)	10,547	5,598	–47%
“angry” reactions (per day)	4,951	2,854	–42%
“love” reactions (per day)	4,012	1,971	–51%
“sad” reactions (per day)	555	346	–38%
Share of negative sentiment	36.95%	31.61%	–5.34pp
Share of positive content	1.30%	1.06%	–0.24pp
Cooling layer	7.13pp	4.22pp	–2.91pp
“haha” share of reactions	11.64%	9.47%	–2.17pp
“angry” share of reactions	5.46%	4.83%	–0.63pp
Daily spread of negativity	3.40pp	1.86pp	–1.54pp

Four conclusions. First, everything falls — volume, interactions, reactions and all four reactive emotions. There is no indicator that rose in absolute terms. Second, reactions fall more deeply than volume (35% against 27%), and derision and approval more deeply than the other emotions. Third, the cooling layer contracts faster than negativity — by two fifths against one seventh — which means that the defence is weakening more than the attack. Fourth, the daily spread fell to 1.9pp, the lowest in the series; differences between days have ceased to be legible.

8. Conclusions and communication implications

Conclusion 1: the fall is real, but it does not mean hostility has weakened

Negative sentiment fell by 5.3pp, above the threshold of resolution. At the same time the week contains the strongest single item in four weeks, a record for derision and the memory axis with the highest share in the series. The fall therefore concerns the distribution of hostility across the

set, not its intensity at the flashpoints. The mechanism is visible in the composition: the share of channels with a low indicator rose (news portals 13.5% at 17.6% negativity), while the share of Facebook, where mass comment takes place, fell. For communication this means that a lower overall indicator does not translate into easier conditions for carrying a message — the flashpoints remain equally hot.

Conclusion 2: the defence is weakening faster than the attack

This is the most important finding of this edition. The pro-solidarity layer — openly positive content plus the cooling layer — contracted from 8.4% to 5.3%, that is by two fifths, while negativity fell by one seventh. The influence map confirms it: one pro-solidarity account in the top fifteen against three a week earlier, and none among the next twenty-five positions. The “love” reaction fell by 51%, the deepest of all emotions, and its main carrier became news of the restriction of protection in other European countries.

Conclusion 3: historical memory is activated remotely

The memory axis rose from 2.7% to 11.6% of mentions in reaction to a ceremony in Kyiv — not to an incident in Poland. This is the second consecutive edition in which the historical thread is activated by a decision taken on the Ukrainian side. The implication is practical: communication planning cannot be confined to the Polish calendar, because the strongest memory stimuli come from outside it and appear without warning. It is also worth noting that the historical and the current layer were in this edition joined within single statements.

Conclusion 4: the deportation demand has ceased to be contested

The strongest content of the week — the poll showing majority support for returning Ukrainians who neither work nor study — gathered 25,117 “like” reactions against barely two thousand of all the others. This is a structure of approval, not of dispute. Within three weeks the demand travelled from the slogan of one party, through a programmatic announcement, to content received without controversy. For public communication this means that arguing against the demand itself today strikes at a majority position, not at a marginal one.

Conclusion 5: the economic argument has become an object of mockery

In the previous edition we recorded that the argument about the economic usefulness of Ukrainians had ceased to draw a response. In this edition it is already actively mocked: the item citing the voice of employers gathered four times more “ha ha” reactions than “like”. The counter-argument does not deny the facts but ascribes a motive to them: the shortage of labour is presented as the interest of employers against wages. We recommend withdrawing this line of argument — repeating it reinforces the instrumental frame and supplies material for derision.

Conclusion 6: settling the previous edition’s forecasts

The previous edition indicated three measures. First: whether sentiment would hold in the 36–38% range in a third week without a detonator — not confirmed, it came out at 31.6%. Second: the further fate of the departures axis — the thread did not return in the form of outflow data, but

transformed into the thread of tightening asylum policy in Europe, with approval as the dominant reaction. Third: whether the deportation demand would pass from the poll into the legislative process — partly confirmed: not into the process, but into a programmatic announcement by an opposition party, with a fresh measurement of support. We did not, however, foresee either the 27% fall in volume or the fourfold growth of the axis of historical memory.

Conclusion 7: what to monitor in the coming weeks

We recommend three measures. First, whether volume holds below 160k in the coming week — this would settle whether 141k is the beginning of a sustained decline or a single deviation. Second, whether the pro-solidarity layer drops below 5% — it is the fastest contracting element of the pattern, and its further disappearance would change the character of the debate from two-sided to one-sided. Third, whether the axis of historical memory returns to its level before the Konovalts burial or settles at an elevated one. Separately, it is worth watching whether the provocation frame — which in this edition met with comparable resistance for the first time — retains that two-sidedness at the next incident.

Data House · Res Futura · August 2026

Образ України та українців у польських соціальних мережах

Аналітичний звіт · 17–23 серпня 2026 · N = 141 275 згадок

Стислий виклад

Тиждень 17–23 серпня 2026 р. приносить найвиразнішу кількісну зміну від травня. Кількість згадок про Україну та українців становила 141 275 — на 27% менше, ніж 192 309 тижнем раніше. Взаємодії впали до 1,78 млн, а сума реакцій у Facebook — до 413 656. Це третій підряд тиждень без великої хвилі, але перший, у якому обсяг виразно відхиляється від двох попередніх вимірів.

Негативний настрій становив 31,6% проти 37,0% у попередньому випуску. Падіння на 5,3 в.п. перевищує роздільну здатність виміру, яка в цьому випуску становить близько 4 в.п., — це отже усталений факт, а не коливання. Водночас тиждень не є спокійним: він містить найсильніший поодинокий контент за чотири тижні (опитування про депортацію, 27 078 взаємодій), рекорд насмішки (8 006 реакцій «ха-ха» під одним дописом) і поховання засновника ОУН за участю президента України. Падіння стосується розподілу ворожості у масиві, а не її інтенсивності в точках займання.

Найважливішим сюжетом тижня є суперечка про провокацію. Після нападу на українських дітей у парку в Бидгощі політик Konfederacja Marek Шевчик заявив у «Дебатах Ґоздири», що «українці роблять такі речі, що провокують поляків»; ведуча запитала, до чого спровокувала дванадцятирічна дівчинка (11 121 взаємодія). Прем'єр Дональд Туск окреслив подію як «просто антипольську дію» і анонсував дії спецслужб. Бидгоська вісь охопила 9,9% згадок періоду.

Другим сюжетом є перехід депортаційної вимоги у фазу опитувань. «Право і справедливість» анонсувало відсилання українців призовного віку, які не працюють легально; опитування United Surveys для Wirtualna Polska показало, що більшість опитаних підтримує відсилання осіб, які в Польщі не працюють і не навчаються. Матеріал зібрав 27 078 взаємодій і 25 117 реакцій «подобається» — найбільше за весь тиждень. Паралельно Данія представила проєкт визнання чотирнадцяти українських областей відносно безпечними, а повідомлення про це зібрало 1 290 реакцій «love».

Третій сюжет — це повернення історичної пам'яті через рішення Києва. У вівторок 18 серпня, у присутності президента Володимира Зеленського, з почестями поховано останки Євгена Коновальця, засновника Української військової організації та першого керівника

ОУН. Вісь пам'яті зросла до 11,6% згадок і має другий найвищий негативний настрій періоду (41,2%), поступаючись лише антагоністичному осердю (47,1%).

Емоційна сигнатура змінилася щодо інтенсивності, але не щодо адресата. Частка реакцій «ха-ха» впала до 9,47% з 11,64% — друге падіння поспіль, — проте рекорд тижня випав під матеріалом Newsweek «А якби українці зникли? Роботодавці: усім нам було б непереливки»: 8 006 реакцій «ха-ха» проти 1 953 «подобається». Господарський аргумент, про який у попередньому випуску ми писали, що він перестав отримувати відгук, тепер відверто висміюється.

Окремим висновком є зникнення протитечії з карти впливу. Серед п'ятнадцяти найсильніших акаунтів періоду лише один представляє українську сторону або її захист, проти трьох тижнем раніше. Ми перевірили позиції з шістнадцятої до сорокової — там також немає просолідарних акаунтів. Це не наслідок обмеження зіставлення п'ятнадцятьма позиціями, а фактичний стан тижня.

Методична примітка

Матеріал охоплює 141 275 згадок за період 17–23 серпня 2026 р., зібраних системою SentiOne за запитом, спрямованим на Україну та українців польською мовою. Матеріал на 100% походить із польськомовних джерел і охоплює Facebook, YouTube, новинні портали, X, TikTok, форуми, блоги, Instagram, Reddit та рецензії. Загальна кількість взаємодій: 1 777 720. Згадки без текстового вмісту становлять 1,71% масиву і були класифіковані на основі структури реакцій. Канальні зіставлення охоплюють канали щонайменше зі 100 згадками; блоги, Reddit і рецензії (разом 113 згадок) пропущено.

Показники настрою визначено власним аналізом змісту згадок щодо образу України в Польщі, з урахуванням іронії та сарказму. Заголовковий показник закріплено в ручному аудиті і поширено на весь масив методом постстратифікації; вибірку сформовано за стратами за каналом, лексичною зоною та рівнем залученості. Стандартне відхилення показника становить 1,41 в.п., а довірча смуга 95% — 28,8–34,4%. Роздільна здатність виміру становить отже близько 4 в.п.: менші відмінності вважаємо нерозв'язаними.

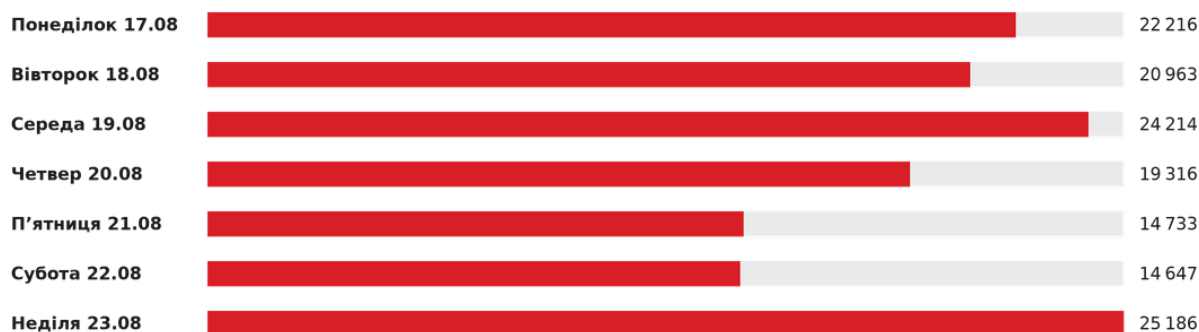
Це має два інтерпретаційні наслідки. По-перше, порівняння з попередніми випусками слід обмежувати до виразних відмінностей, порядку кількох відсоткових пунктів, а не до коливань поодиноких пунктів. По-друге, показник настрою для окремих наративних осей значною мірою відображає їхню канальну композицію, а не винятково зміст самої осі; відмінності порядку одного чи двох пунктів між осями слід тому трактувати як неістотні, а значення мають винятково виразні відхилення, як у випадку етнічного антагонізму та осі історичної пам'яті.

Наративні осі побудовано наново на основі прочитання поточного корпусу. Шість осей є новими: Бидгощ, посилення азильної політики в Європі, «два кодекси», економіка, Коновалець і скарга до ЄС. Відсоткові частки осей тому не є прямо порівнянними з попереднім випуском; порівнянними залишаються ранги й напрями. Згадка може належати

більш ніж до однієї осі, тому частки не сумуються до 100%. Усі показники описують розподіл висловлювань у моніторованій вибірці, а не громадської думки.

1. Масштаб і динаміка

Тиждень має форму літери U. Він відкривається на рівні 22,2 тис. згадок у понеділок, сягає локального піку 24,2 тис. у середу 19 серпня — це день «Дебатів Ґоздири» і допису Konfederacja про Коновальця, — далі спадає до 14,7 тис. у п'ятницю та суботу, після чого в неділю повертається до 25,2 тис., найвищого рівня періоду. Недільний пік при цьому нетиповий: за найбільшої кількості згадок взаємодії становили лише 228 тис., менше, ніж у середу (421 тис.). Це сигнатура дня, у якому домінує масовий коментар під одним матеріалом, а не серія подій.

Частка каналів

Facebook утримав позицію найбільшого каналу (43,6%, 61 577 згадок), хоча втратив 12 в.п. щодо попереднього випуску. YouTube зміцнився до 30,4% — найвищої частки в усій серії. Портали зросли до 13,5%, X до 10,0%, а TikTok до 2,1%. Зміщення в бік YouTube і порталів означає, що в тижні меншого обсягу більшу частину масиву становить хронікальний і публіцистичний матеріал, а меншу — масовий коментар.

Ієрархія сили враження залишається оберненою щодо обсягу, але розклад рівномірніший, ніж зазвичай. X згенерував 31,2% усіх взаємодій за 10,0% згадок (39,0 на допис), YouTube 29,1% за 30,4% (12,0 на допис), Facebook 27,1% за 43,6% (7,8 на допис). Три канали ділять

отже взаємодії майже порівну, хоча відрізняються обсягом учетверо. Найвищу щільність мають найменші канали: TikTok — 48,4 взаємодії на допис за 2,1% обсягу, а Instagram — 311,6 за 136 дописів. Портали, з 13,5% обсягу і 2,3% взаємодій (2,1 на допис), залишаються шаром подачі.

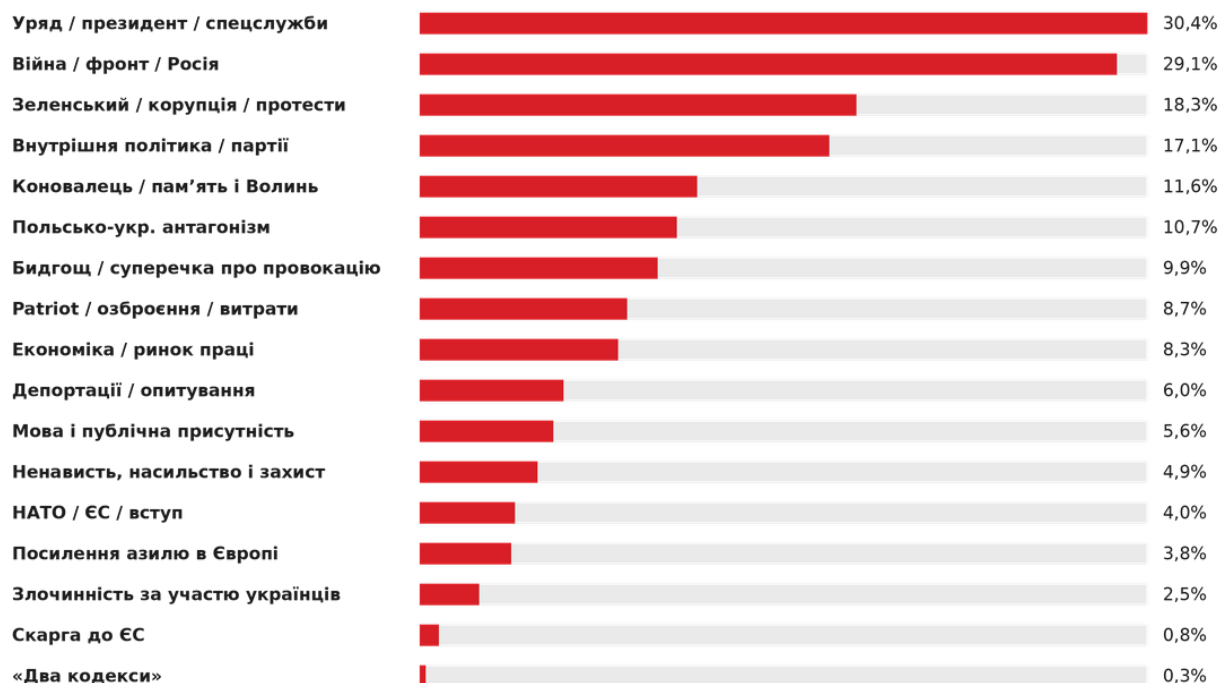
Гіпотеза базового рівня потребує перегляду

У попередньому випуску, на основі двох збіжних вимірів (193 і 192 тис.), ми висунули гіпотезу базового рівня близько 190 тис. згадок на тиждень. Ми водночас зазначили, що третій збіжний вимір зробив би цей рівень усталеним фактом. Третій вимір випав на 27% нижче. Гіпотеза не підтвердилася і потребує перегляду, а не уточнення.

П'ять останніх тижнів — це послідовно 151, 357, 193, 192 і 141 тис. згадок. Розкид завеликий, щоб говорити про стабільну базу; адекватнішим видається інтервальний опис: поза тижнями з детонатором обсяг уміщується в діапазоні 140–195 тис., тобто приблизно удвічі вище рівня перед травневим вибухом (близько 77 тис.), але без виразного центрального значення. Щоб розв'язати, чи 141 тис. є початком тривалого спадання, чи поодиноким відхиленням, потрібні наступні виміри.

2. Наративні осі та частка тем

Сімнадцять осей, побудованих наново на основі прочитання цього корпусу. Чоло широкі і політичне: суперечка уряд–президент–спецслужби (30,4%), війна і Росія (29,1%), Зеленський разом із протестами в Україні (18,3%) і внутрішня політика (17,1%). Осердя ворожості залишається в менших осях, але в цьому випуску до нього долучилася вісь пам'яті: Коновалець зібрав 11,6% згадок за 41,2% негативу, більше, ніж будь-яка інша вісь, окрім етнічного антагонізму (10,7% за 47,1%).

Згідно із зауваженням із методичної примітки, відмінності порядку одного чи двох пунктів між осями не є інтерпретовними — п'ятнадцять із сімнадцяти осей уміщуються у вузькому діапазоні 30,2–34,1%, який відображає головно їхню каналну композицію. Значущими є винятково два відхилення вгору: антагонізм і Коновалець. Нижче осі розглянуто за змістовою вагою, а не за відмінностями в показнику.

Бидгощ і суперечка про провокацію (9,9%)

Вісь нова і найважливіша для перебігу тижня. Після нападу на українських дітей в одному з бидгоських парків політик Konfederacja Marek Shevchik сказав у «Дебатах Ґоздири», що «українці роблять такі речі, що провокують поляків». Ведуча запитала, до чого спровокувала дванадцятирічна дівчинка; відповідь звучала: «до словесних атак агресії». Фрагмент кружляв цілий тиждень (11 121 взаємодія у Ґоздири, 11 835 на профілі polsatnews.pl). Прем'єр Дональд Туск окреслив подію як «просто антипольську дію» (tvp.info — 13 427 взаємодій) і анонсував дії спецслужб. Канал Bądź Na Bieżąco подав це як анонс «публічної облави» (9 336).

Рамка провокації діяла в обидва боки. Частина коментарів підтримувала тезу депутата, наводячи приклади поведінки неповнолітніх; частина обертала її проти нього, порівнюючи з виправдовуванням винних у насильстві щодо дітей в інших контекстах. Ця друга група становить значну частину остудливого шару цього тижня.

Коновалець — пам'ять повертається через рішення Києва (11,6%; 41,2% негативу)

У вівторок 18 серпня, у Київській області та в присутності президента Володимира Зеленського, з почестями поховано останки Євгена Коновальця. Президент України назвав його «видатним сином українського народу» і «значним державним діячем». Konfederacja

відповіла дописом Гжеґожа Плячека, який нагадував, що Коновалець створив Українську військову організацію, яка проводила диверсійні акції та терористичні замаху, спрямовані на відторгнення від Польщі Львівського, Тернопільського і Станиславівського воєводств (5 513 взаємодій, 1 592 реакції «angry»).

У попередньому випуску ми зафіксували ексгумацію в Роттердамі та перевезення останків до України, зазначивши, що сам похорон ще має відбутися. Він відбувся в цьому вікні — і викликав реакцію, непропорційну до масштабу самої події. Вісь пам'яті, яка тижнем раніше охоплювала 2,7% згадок, зросла до 11,6%, тобто понад учетверо. Це найсильніше увімкнення історичного сюжету в усій серії — і походить воно з рішення, ухваленого в Києві, а не з події в Польщі.

Депортації та опитування (6,0%)

Під час конвенції «Права і справедливості» євродепутат Тобіаш Бохенський анонсував, що одним із перших рішень угруповання в разі повернення до влади буде відсилення до України осіб, які не беруться в Польщі за легальну працю чи навчання. Опитування United Surveys by IBRiS для Wirtualna Polska показало, що більшість опитаних підтримує цю вимогу. Матеріал зібрав 27 078 взаємодій і 25 117 реакцій «подобається» — найсильніший контент періоду і найвищий результат поодинокого допису за чотири тижні.

Вимога з'явилася також у загостреній версії. Славомір Ментцен, який завершив тиждень як найсильніший акаунт періоду (55 035 взаємодій на одинадцяти згадках), сформулював тезу, що молоді українці «придалися б зараз в Україні». Окремо кружляв європейський сюжет: Данія представила проєкт визнання чотирнадцяти областей західної та центральної України відносно безпечними, що обмежило б доступ до захисту (Money.pl — 10 284 взаємодії, 1 290 реакцій «love»), а Najwyższy CZAS! описав аналогічні зміни в наступних країнах (9 634).

Етнічний антагонізм (10,7%; 47,1% негативу)

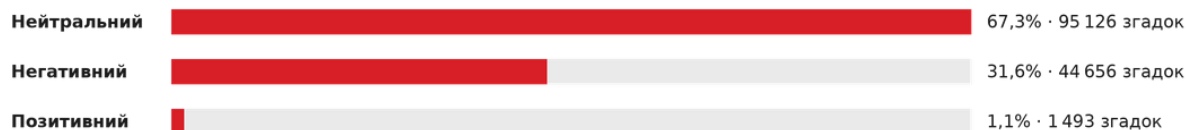
Найгарячіша вісь тижня і єдина, яка перевищує 45%. Її частка зросла з 7,8% до 10,7%, тобто на третину. Її живили дві події: похорон Коновальця, який дав історичний словник, і бидгоська суперечка, яка дала поточний привід. Характерним для цього випуску є поєднання обох шарів в одному висловлюванні — відсилення до Волині з'являються безпосередньо поряд із коментарями про події останніх днів.

Економіка — аргумент, який перестав діяти (8,3%)

Вісь нова, запроваджена через характерне сприйняття. Матеріал Newsweek «А якби українці зникли? Роботодавці: усім нам було б непереливки» зібрав 14 154 взаємодії, але структура реакцій однозначна: 8 006 «ха-ха» проти 1 953 «подобається». Це рекорд насмішки цього випуску і шостий тиждень, у якому найбільший заряд глузу падає під повідомленням, що захищає присутність українців. У попередньому випуску ми писали, що господарський аргумент перестав отримувати відгук. У цьому він уже не стільки ігнорується, скільки трактується як матеріал для висміювання.

3. Карта настрою

Настрій висловлювань щодо України сягнув 31,6% негативного контенту проти 37,0% у попередньому випуску. Падіння на 5,3 в.п. перевищує роздільну здатність виміру (близько 4 в.п.), тож це перша за чотири тижні зміна, яку можемо назвати усталеним фактом, а не коливанням. Смуга 95% становить 28,8–34,4%.

Денний розподіл рекордно плаский: від 30,8% у вівторок до 32,7% у п'ятницю, за розмаху лише 1,9 в.п. Для порівняння, два попередні випуски мали по 3,4 в.п. Це означає, що жоден день тижня — зокрема середа з «Дебатами Гоздири» і похороном Коновальця та неділя з матеріалом Newsweek — не відхилявся істотно від решти. Ворожість розподіляється рівномірно незалежно від того, що відбувається того чи іншого дня.

Частка відверто позитивного контенту становила 1,06% проти 1,30%. «Остудливий» шар — захист українців без відкритої заяви про підтримку — впав з 7,1 до 4,2 в.п. Разом на українську сторону стає 5,3% висловлювань проти 8,4% тижнем раніше, тобто на дві п'ятих менше. Це зміна істотніша, ніж саме падіння негативу: скорочується не лише ворожість, а й захист, і другий швидше.

Зіставлення обох рухів вказує на третій шар як бенефіціара. Нейтральність — хроніка без оцінки, краплень у внутрішньопольську суперечку, коментар без адресата — охопила в цьому випуску близько 63% масиву проти 55% тижнем раніше. Тиждень меншого обсягу виявився водночас тижнем менш залученим з обох боків.

Настрій за каналами

Канал	Згадки	% негативу	% позитиву	Взаємодії
Facebook	61 577	33,7%	0,8%	482 453
YouTube	42 965	32,1%	0,5%	517 320
Портали	19 135	17,6%	1,9%	40 887
X (Twitter)	14 189	44,3%	2,2%	554 016
TikTok	2 908	9,9%	3,2%	140 651
Форуми	252	31,9%	1,1%	0
Instagram	136	31,9%	1,1%	42 383

Чотири спостереження. По-перше, X залишається найворожішим каналом (44,3%) і тримає цю позицію четвертий тиждень поспіль, хоча його показник упав з 50,0%. По-друге, Facebook (33,7%) і YouTube (32,1%) зблизилися до 1,6 в.п. — тижнем раніше їх розділяло

12,7 в.п. По-третє, портали впали до 17,6%, найнижче в серії, окрім TikTok; за 13,5% обсягу це значний шар, що охолоджує загальний показник. По-четверте, TikTok сягнув 9,9% — канал залишається наповненим короткими реакціями без читомого заряду, попри те що саме там висловлювання Славоміра Ментцена зібрало найбільше взаємодій за тиждень.

Показники для форумів та Instagram (по 31,9%) походять зі спільної калібрувальної комірки і є замінними величинами, а не виміром — за 252 і 136 згадок немає підстав для окремого оцінювання. Їх слід трактувати як орієнтовні.

Настрій у наративних осях

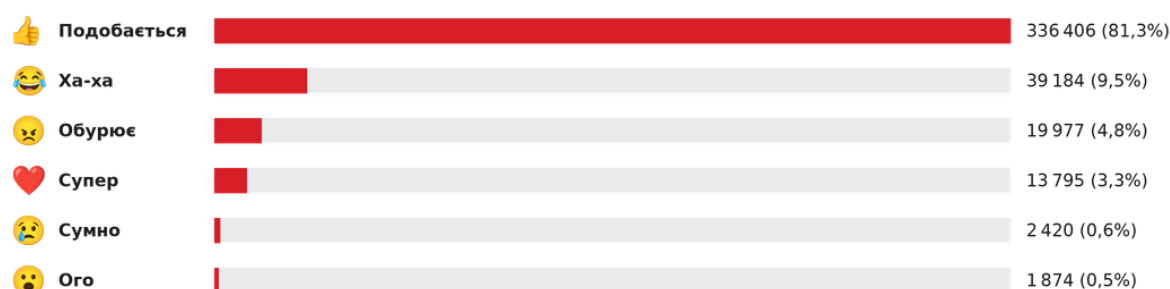
Наративна вісь	Згадки	Частка	% негативу	Напрямок
Уряд / президент / спецслужби	42 965	30,4%	30,8%	поляризація
Війна / фронт / Росія	41 177	29,1%	30,8%	анти-Росія
Зеленський / корупція / протести в Україні	25 784	18,3%	32,3%	недовіра
Внутрішня політика / партії	24 194	17,1%	31,6%	поляризація
Кошовалець / пам'ять і Волинь	16 370	11,6%	41,2%	анти-Україна
Польсько-укр. антагонізм (бандерівці)	15 183	10,7%	47,1%	анти-Україна
Бидгощ / напад на дітей і суперечка про провокацію	14 050	9,9%	30,8%	поляризація
Patriot / озброєння / витрати на підтримку	12 251	8,7%	31,3%	суперечка про ціну
Економіка / ринок праці / «а якби вони зникли»	11 702	8,3%	30,8%	захист / насмішка
Депортації / опитування і призовний вік	8 486	6,0%	32,9%	анти-Україна
Мова, символи та публічна присутність	7 873	5,6%	32,5%	захист / поляризація
Ненавість, насильство і голоси захисту	6 946	4,9%	31,6%	захист / поляризація
НАТО / ЄС / вступ	5 620	4,0%	31,9%	анти-вступ
Посилення азильної політики в Європі	5 398	3,8%	30,2%	схвалення обмежень
Злочинність за участю українців	3 493	2,5%	31,1%	анти-Україна
Скарга до ЄС / імідж Польщі	1 132	0,8%	34,1%	недовіра
«Два кодекси» / суперечка про симетрію	355	0,3%	33,4%	анти-Україна

Таблицю впорядковано за часткою, а не за показником — з причини, викладеної в методичній примітці, впорядкування за негативом підказувало б відмінності, яких вимір не розв'язує. Три спостереження. По-перше, чоло за часткою є політичним і хронікальним, а не антагоністичним: чотири найбільші осі — це суперечка про устрій, війна, Зеленський і

внутрішня політика. По-друге, дві осі виразно відхиляються вгору — антагонізм (47,1%) і Коновалець (41,2%) — і обидві є осями пам'яті або ідентичності, а не осями поточних подій. По-третє, бідгоська вісь, яка домінувала в перебігу тижня, має середній показник (30,8%) — суперечка про провокацію точилася з обох боків і не схилилася однозначно.

4. Карта емоцій

Сума реакцій у Facebook становила 413 656 — падіння на 35% щодо попереднього тижня, значно глибше, ніж падіння обсягу (27%) чи взаємодій (15%). Реакції отже скорочуються швидше, ніж сам масив, а це означає, що пересічний контент викликав слабшу емоційну реакцію, ніж тижнем раніше.

Три найважливіші зміни в карті емоцій

Усі реактивні емоції впали, насмішка найсильніше. У денних числах: насмішка –4 949 (–47%), гнів –2 097 (–42%), схвалення –2 041 (–51%), смуток –209 (–38%). Жодна емоція не зросла, що відрізняє цей випуск від попереднього, де гнів і схвалення зростали приблизно на 40%. Частка реакцій «ха-ха» впала до 9,47% з 11,64% — це друге падіння поспіль і перший результат нижче десяти відсотків за шість тижнів.

Рекорд насмішки попри падіння її частки. Матеріал Newsweek «А якби українці зникли? Роботодавці: усім нам було б непереливки» зібрав 8 006 реакцій «ха-ха» проти 1 953 «подобається». Один допис відповідає отже за 20% усього тижневого запасу глузу. Неділя 23 серпня, коли матеріал кружляв, збрала 11 708 реакцій «ха-ха» — понад удвічі більше, ніж пересічний день тижня. Адресат не змінився шостий тиждень поспіль: найбільший заряд насмішки падає під повідомленням, що захищає присутність українців.

Гнів зосереджений у середу, але без рекорду. Середа 19 серпня збрала 6 615 реакцій «angry», тобто 33% тижневого запасу — це день «Дебатів Ґоздири» і допису Konfederacja про похорон Коновальця (1 592 реакції «angry» під одним дописом). Для порівняння, у попередньому випуску найсильніший поодинокий носій гніву зібрав 8 132 реакції. Концентрація отже слабша, а частка гніву в реакціях загалом упала з 5,46% до 4,83% — мілкіше, ніж в абсолютних числах, де падіння сягнуло 42%.

Емоційна анатомія тижня

Розклад однорідний: усе падає, а пропорції між емоціями змінюються незначно. Це сигнатура тижня без поодинокого символічного подразника — протилежність попереднього випуску, де одне речення згенерувало половину тижневого гніву. У цьому випуску три окремі події (Бидгощ, Коновалець, опитування) розподілили увагу, і жодна не домінувала над масивом.

Водночас падіння схвалення на 51% є найглибшим з усіх і суголосне з падінням остудливого шару, описаним у розділі третьому. Реакція «love» з'являється цього тижня насамперед під повідомленнями про посилення азильної політики в Європі (1 290 під матеріалом Money.pl про рішення Данії), а не під просолідарним контентом. Схвалення не зникло — воно змінило адресата.

5. Карта впливу

П'ятнадцять акаунтів, що генерують найвищі суми взаємодій за період — усі величини походять з агрегації за акаунтом, а не з поодиноких дописів. Чоло відкриває Славомір Ментцен з 55 035 взаємодіями на 11 згадках, а розклад усієї п'ятнадцятки змішаний: сім акаунтів опублікували щонайменше 10 згадок за тиждень, а два обмежилися однією.

Топ-15 найбільш залучальних акаунтів періоду

#	Автор / акаунт	Канал	Взаємодії	Згадки	Характер наративу
1	Sławomir Mentzen	TikTok та ін.	55 035	11	«молодих в Україну», анти-Україна
2	wideoprezentacje	YouTube	39 161	11	права публіцистика, анти-Україна
3	Bądź Na Bieżąco	YouTube та ін.	35 422	10	агрегатор тем, недовіра
4	Popularne	Facebook	27 678	5	опитування про депортацію, редакційний
5	Codziennik z Mordoru	X (Twitter)	26 630	20	кримінальна хроніка, анти-Україна
6	Olga Srokarczuk	X (Twitter)	22 722	40	реєстр злочинів, анти-Україна
7	BOOP	TikTok	21 967	1	крадіжка кукурудзи, анти-Україна
8	Gimper	YouTube	21 438	1	контент поза темою, поза рамкою
9	Andrzej z EU	X (Twitter)	19 038	5	репортаж з України, про-Україна
10	Konfederacja	Facebook та ін.	18 228	7	Коновалець і Бидгощ, анти-Україна
11	Ewa Zajączkowska-Hernik	X (Twitter)	17 711	5	спротив щодо Patriot, анти-Україна

#	Автор / акаунт	Канал	Взаємодії	Згадки	Характер нарративу
12	Marek Markowski	X (Twitter) та ін.	15 662	10	скарга до ЄС, анти-Україна
13	Tomasz Piekelnik	YouTube	15 374	3	міжнародний сервіс, редакційний
14	Agnieszka Gozdyra	Facebook та ін.	15 082	24	дебати про провокацію, редакційний
15	Newsweek Polska	Facebook та ін.	14 376	4	«а якби вони зникли», редакційний

Баланс впливу — зникнення протитечії

Дев'ять із п'ятнадцяти акаунтів представляють наратив, ворожий або недовірливий щодо України (Sławomir Mentzen, wideoprezentacje, Bądź Na Bieżąco, Codziennik z Mordoru, Olga Srokarczuk, BOOP, Konfederacja, Ewa Zajączkowska-Hernik, Marek Markowski), чотири мають редакційний характер (Popularne, Tomasz Piekelnik, Agnieszka Gozdyra, Newsweek Polska), а українську сторону або її захист представляє один акаунт: Andrzej z EU (19 038). Один акаунт залишається поза рамкою: Gimper (21 438) — це розважальний канал, найсильніший допис якого не стосується України, а згадка потрапила до масиву через коментарі.

Пропорція охоплення є крайньою. Дев'ять ворожих акаунтів дають разом 252 538 взаємодій, єдиний просолідарний акаунт — 19 038, тобто понад у 13 разів менше. Тижнем раніше співвідношення становило чотири до одного за трьох акаунтів на боці захисту. Сам лідер зіставлення (Sławomir Mentzen, 55 035) перевищує весь бік захисту на 189%.

Ми перевірили, чи не є це артефактом обмеження зіставлення п'ятнадцятьма позиціями. Не є. Серед акаунтів із шістнадцятої до сорокової позиції також немає просолідарних дописувачів — найближчі голоси це редакції, що подають хроніку (tvп.info з висловлюванням прем'єра, polsatnews.pl, Onet Wiadomości), а не дописувачі, які стають на чийсь бік. Натомість густо є з протилежного боку: Ośrodek Monitorowania Antypolonizmu (24 згадки), Bob Gedron (17), Najwyższy CZAS! (18), Adam Gwiazda (14), Krzysztof Bosak, Konrad Berkowicz, GadowskiTV. Зникнення протитечії з карти впливу є отже висновком тижня, а не наслідком методу.

Структура присутності

Колонка з кількістю згадок показує розклад проміжний між двома попередніми випусками. Потокову модель представляють сім акаунтів — Olga Srokarczuk (40 згадок), Agnieszka Gozdyra (24), Codziennik z Mordoru (20), wideoprezentacje (11), Sławomir Mentzen (11), Bądź Na Bieżąco (10), Marek Markowski (10). Віральну модель — два: BOOP з однією згадкою про крадіжку кукурудзи в Німеччині (21 967 взаємодій) і Gimper, чия присутність у зіставленні є тематичним артефактом. Решта шість акаунтів уміщується між трьома і сімома згадками.

Розклад домінантного каналу такий: п'ять в X, чотири на YouTube, чотири у Facebook, два в TikTok. Звертає увагу присутність чотирьох ютубівських каналів у чолі — wideoprezentacje,

Bądź Na Bieżąco, Tomasz Piekiniak i Gimper — що відповідає рекордній частці цього каналу в обсязі (30,4%). Відеопубліцистика є в цьому випуску другим за силою шаром після X.

6. Ключові наративи періоду

Наратив 1: Бидгощ — хто кого спровокував

Найважливіший наратив тижня і єдиний, який поділив коментар на дві порівнянні частини. Після нападу на українських дітей у парку в Бидгощі політик Konfederacja Marek Шевчик сказав у «Дебатах Ґоздири», що «українці роблять такі речі, що провокують поляків». На запитання, до чого спровокувала дванадцятирічна дівчинка, він відповів: «до словесних атак агресії». Запис кружляв цілий тиждень на кількох акаунтах, зібравши загалом близько 23 тис. взаємодій.

Реакція була двобічною, і це відрізняє цю справу від попередніх подій такого типу. Частина коментарів підтримувала тезу депутата, наводячи приклади агресії неповнолітніх і поліційну статистику. Частина — значна — обертала її проти нього: «Церква так само захищає своїх педофілів, діти їх провокують», «чи ти вважаєш, що виховним методом щодо підлітка є обзивання». Прем'єр Дональд Туск окреслив подію як «просто антипольську дію» і анонсував дії спецслужб — це формулювання у прямих середовищах перекували в анонс «публічної облави».

Значення цього наративу полягає в тому, що вперше за кілька випусків рамка провокації зустрілася з порівнянним опором. У попередні тижні та сама рамка — застосовувана до записів із Познані чи Вроцлава — проходила без систематичної контри.

Наратив 2: Коновалець — похорон, який увімкнув пам'ять

У вівторок 18 серпня в Київській області, у присутності президента Володимира Зеленського, з почестями поховано останки Євгена Коновальця, привезені тижнем раніше з Роттердама. Президент України назвав його «видатним сином українського народу», «взірцевим воїном» і «значним державним діячем». Допис Konfederacja з цитатою Ґжеґожа Плячека нагадував, що Коновалець створив Українську військову організацію, яка проводила диверсійні акції та терористичні замаху і метою якої було відторгнення від Польщі Львівського, Тернопільського і Станіславівського воєводств (5 513 взаємодій, 1 592 реакції «angry»).

Масштаб реакції непропорційний до ваги самої події. Вісь історичної пам'яті, яка тижнем раніше охоплювала 2,7% згадок, зросла до 11,6% — понад учетверо — і сягнула другого найвищого негативного настрою в зіставленні. У коментарях відсилання до Волині з'являлися безпосередньо поряд із коментарями про події останніх днів, що є характерним для цього випуску взірцем: історичний і поточний шар було поєднано в одному висловлюванні.

Для публічної комунікації істотним є джерело подразника. Ним не була ані подія в Польщі, ані польське рішення, а урочистість у Києві. Це другий випуск поспіль, у якому найсильніший пам'ятевий сюжет вмикає рішення, ухвалене з української сторони.

Наратив 3: Опитування про депортацію — від вимоги до програми

Під час конвенції «Права і справедливості» євродепутат Тобіаш Бохенський анонсував, що одним із перших рішень угруповання в разі повернення до влади буде відсилення до України осіб, які не беруться в Польщі за легальну працю чи навчання. Опитування United Surveys by IBRiS для Wirtualna Polska показало, що більшість опитаних підтримує відсилення українців призовного віку, які не працюють і не навчаються. Матеріал зібрав 27 078 взаємодій, зокрема 25 117 реакцій «подобається» — це найсильніший поодинокий контент періоду і найвищий результат за чотири тижні.

Структура реакцій заслуговує на увагу: перевага «подобається» над усіма іншими реакціями становить понад двадцять до одного. Це не контент, що викликає суперечку, а контент, який приймають зі схваленням. Цим він відрізняється від попередніх виключальних вимог, які збирали насамперед гнів і насмішку.

Сюжет має також загострену версію і європейську. Славомір Ментцен — найсильніший акаунт тижня — сформулював тезу, що молоді українці «придалися б зараз в Україні». Паралельно кружляли повідомлення про посилення азильної політики в Європі: Данія представила проєкт визнання чотирнадцяти областей західної та центральної України відносно безпечними (Money.pl — 10 284 взаємодії, 1 290 реакцій «love»), а Najwyższy CZAS! описав аналогічні зміни в наступних країнах (9 634). Схвалення обмежень, запроваджуваних деінде, є в цьому випуску головним носієм реакції «love».

Наратив 4: Господарський аргумент як матеріал для висміювання

Матеріал Newsweek «А якби українці зникли? Роботодавці: усім нам було б непереливки» зібрав 14 154 взаємодії за структури реакцій, яка не залишає сумнівів щодо сприйняття: 8 006 «ха-ха» проти 1 953 «подобається». Один допис відповідає за одну п'яту всього тижневого запасу глузу.

У коментарях повторюється зарплатний контраргумент: «роботодавці так бідкаються, бо мусили б підняти ставки», «досить добре платити, і жодні мігранти не будуть потрібні», «без них ми давали раду». Аргумент про брак робочих рук отже не стільки відкидається, скільки переінтерпретується як інтерес роботодавців проти працівників. Це зміна щодо травня і червня, коли та сама теза діяла як дієвий інструмент захисту.

З протилежного боку з'являється числова аргументація — внески до фонду охорони здоров'я, частка у ВВП, статистика злочинності — але розпорошена і з низьким охопленням. У цьому випуску ми не зафіксували жодного просолідарного матеріалу з охопленням, порівняним із дописом Newsweek.

Наратив 5: Обернені ролі в реєстрі подій

Тиждень приніс серію подій за участю громадян України як винуватців, яка живила окремі поточкові акаунти. Найширше відбилися: напад із ножем на дванадцятирічну Анастасію у Ряшеві, приписуваний громадянинові України; затримання семи осіб у справі української групи, що підробляла гроші у Вроцлаві; побиття поляка з п'ятирічним братом на пероні в Устці; а також справа п'яного громадянина України, який знищив десять автомобілів і не потрапив до слідчого ізолятора (7 550 взаємодій, 1 129 реакцій «angry»).

Остання справа увімкнула рамку «двох кодексів» — зіставлення м'якого потрактування винуватця із суворим потрактуванням польок, затриманих тижнем раніше в Познані. Як самостійна вісь цей сюжет охоплює лише 0,3% згадок, але як риторична фігура він проникає в коментарі під більшістю кримінальних справ цього тижня.

Наратив 6: Скарга до ЄС і суперечка про Patriot

Два менші сюжети, але з виразним зарядом. Marek Markowski описав анонс скарги української сторони до Європейського Союзу на антиукраїнські настрої в Польщі (7 258 взаємодій), зіставляючи це з обсягом польської допомоги. Цей сюжет охоплює 0,8% згадок, але у коментарях функціонує як доказ невдячності.

Паралельно Ewa Zajązkowska-Hernik виступила проти анонсу повторної передачі Україні снарядів до пускових установок Patriot (5 948) і навела висловлювання посла Василя Боднара про умови такої передачі (4 643). Озброєнська вісь охоплює 8,7% згадок і тримається третій тиждень поспіль, щоразу в тій самій рамці — витрат, які несе Польща.

7. Порівняння період до періоду

Порівняння з попереднім випуском (10–16 серпня, N = 192 309) виконано на середніх денних числах. Різниця настрою становить 5,3 в.п. і перевищує роздільну здатність виміру; решту змін розглядаємо в порядку величини.

Показник	10–16.08 (день)	17–23.08 (день)	Зміна
Згадки (на день)	27 473	20 182	-27%
Взаємодії (на день)	299 639	253 960	-15%
Реакції FB загалом (на день)	90 643	59 094	-35%
Реакції «haha» (на день)	10 547	5 598	-47%
Реакції «angry» (на день)	4 951	2 854	-42%
Реакції «love» (на день)	4 012	1 971	-51%
Реакції «sad» (на день)	555	346	-38%
Частка негативного настрою	36,95%	31,61%	-5,34 в.п.
Частка позитивного контенту	1,30%	1,06%	-0,24 в.п.
Остудливий шар	7,13 в.п.	4,22 в.п.	-2,91 в.п.

Показник	10–16.08 (день)	17–23.08 (день)	Зміна
Частка «haħa» у реакціях	11,64%	9,47%	-2,17 в.п.
Частка «angry» у реакціях	5,46%	4,83%	-0,63 в.п.
Денний розмах негативу	3,40 в.п.	1,86 в.п.	-1,54 в.п.

Чотири висновки. По-перше, падає все — обсяг, взаємодії, реакції та всі чотири реактивні емоції. Немає показника, який зріс би в абсолютних числах. По-друге, реакції падають глибше, ніж обсяг (35% проти 27%), а насмішка і схвалення глибше, ніж решта емоцій. По-третє, остудливий шар скорочується швидше, ніж негатив — на дві п'ятих проти однієї сьомої — а це означає, що захист слабшає більше, ніж напад. По-четверте, денний розмах упав до 1,9 в.п., найнижче в серії; відмінності між днями перестали бути читомими.

8. Висновки та комунікаційні імплікації

Висновок 1: падіння реальне, але не означає ослаблення ворожості

Негативний настрій упав на 5,3 в.п., вище порога роздільної здатності. Водночас тиждень містить найсильніший поодинокий контент за чотири тижні, рекорд насмішки і вісь пам'яті з найвищою часткою в серії. Падіння отже стосується розподілу ворожості в масиві, а не її інтенсивності в точках займання. Механізм видно в композиції: зросла частка каналів із низьким показником (портали 13,5% за 17,6% негативу), а впала частка Facebook, де точиться масовий коментар. Для комунікації це означає, що нижчий загальний показник не переноситься на легші умови ведення повідомлення — точки займання залишаються так само гарячими.

Висновок 2: захист слабшає швидше, ніж напад

Це найважливіший висновок цього випуску. Просолідарний шар — відверто позитивний контент плюс остудливий шар — скоротився з 8,4% до 5,3%, тобто на дві п'ятих, тоді як негатив упав на одну сьому. Це підтверджує карта впливу: один просолідарний акаунт у п'ятнадцятці проти трьох тижнем раніше, і жодного серед наступних двадцяти п'яти позицій. Реакція «love» впала на 51%, найглибше з усіх емоцій, а її головним носієм стали повідомлення про обмеження захисту в інших країнах Європи.

Висновок 3: історична пам'ять вмикається дистанційно

Вісь пам'яті зросла з 2,7% до 11,6% згадок у реакції на урочистість у Києві — не на подію в Польщі. Це другий випуск поспіль, у якому історичний сюжет вмикає рішення, ухвалене з української сторони. Імплікація практична: планування комунікації не може обмежуватися польським календарем, бо найсильніші пам'ятеві подразники походять поза ним і з'являються без анонсу. Варто також відзначити, що історичний і поточний шар було в цьому випуску поєднано в межах поодиноких висловлювань.

Висновок 4: депортаційна вимога перестала бути спірною

Найсильніший контент тижня — опитування, що показує підтримку більшості для відсилання українців, які не працюють і не навчаються, — зібрав 25 117 реакцій «подобається» проти неповних двох тисяч усіх решти. Це структура схвалення, а не суперечки. Упродовж трьох тижнів вимога пройшла шлях від гасла однієї партії, через програмний анонс, до контенту, який приймають без контроверсій. Для публічної комунікації це означає, що полеміка із самою вимогою потрапляє сьогодні в позицію більшості, а не в маргінальне становище.

Висновок 5: господарський аргумент став предметом насмішки

У попередньому випуску ми зафіксували, що аргумент про господарську користь українців перестав отримувати відгук. У цьому випуску він уже активно висміюється: матеріал, що наводить голос роботодавців, зібрав учетверо більше реакцій «ха-ха», ніж «подобається». Конtrarгумент при цьому не заперечує фактів, а приписує їм мотив: брак робочих рук подається як інтерес роботодавців проти зарплат. Рекомендуємо відмовитися від цієї лінії аргументації — її повторювання підсилює інструментальну рамку і постачає матеріал для глуму.

Висновок 6: підбиття підсумків прогнозів попереднього випуску

Попередній випуск указав три показники. Перший: чи настрої утримається в діапазоні 36–38% у третьому тижні без детонатора — не підтверджено, він випав на 31,6%. Другий: подальша доля осі виїздів — сюжет не повернувся у формі даних про відплив, а перетворився на сюжет посилення азильної політики в Європі, зі схваленням як домінантною реакцією. Третій: чи депортаційна вимога перейде з опитування до законодавчого процесу — частково підтверджено: не до процесу, але до програмного анонсу опозиційної партії, з повторним виміром підтримки. Ми не передбачили натомість ані падіння обсягу на 27%, ані чотириразового зростання осі історичної пам'яті.

Висновок 7: що моніторити в найближчі тижні

Рекомендуємо три показники. По-перше, чи обсяг утримається нижче 160 тис. у наступному тижні — це розв'язало б, чи 141 тис. є початком тривалого спадання, чи поодиноким відхиленням. По-друге, чи просолідарний шар зійде нижче 5% — це найшвидше скорочуваний елемент розкладу, і його подальше зникнення змінило б характер дискусії з двобічної на одnobічну. По-третє, чи вісь історичної пам'яті повернеться до рівня перед похороном Коновальця, чи закріпиться на підвищеному рівні. Окремо варто спостерігати, чи рамка провокації — яка в цьому випуску вперше зустрілася з порівнянним опором — збереже цю двобічність за наступної події.